

କାନ୍ଦିରାଙ୍ଗ ପାତାଳା କାନ୍ଦିରାଙ୍ଗ ପାତାଳା କାନ୍ଦିରାଙ୍ଗ ପାତାଳା କାନ୍ଦିରାଙ୍ଗ

תמונה אלה ברשותה האדיבת של הגב' שושנה ושדי ת"מ

**קומי אדרה ונטענה
ונתענדן ונשבעה
ונשכה מעינות דעה**

כיוון שעברו הימים שאנשים קיבלו על עצםם את הדין בשפט, כי הכל ממשים; וכיוון שעתה מושגנים רבים, כי אף על פי ש„הכל צפוי” מלמעלה, הנה „הרשות נתונה” בידי אדם, — שוב לא יאמינו שהקשאים נגרמים בשל סיבות שאין לנו תלויות בנו. הכל תלוי בנו בשיטה זה. אם היה חלוקת הממעסה צודקת; אם יתנו כל אדם לפי יכולתו ויקבל לפי צרכיו, יש ודאות שנעבור אף תקופת קשה זו, שבפניו אנו עומדים. אם לא — יילכו הפוער נזיות ויתרבו, וגם המחלוקות והמאבקים הפנימיים ירבו. אם נתבונן בנתונים סטטיסטיים, נראה שהשערון העליון של האוכלוסייה מוציא לפוק מאווי יותר משמור ציאים ארבעה או חמישת העשורים התחתוניים. בעשי רונים תחתונים אלה מרכזים בני העדות המכוניות (לצורך הסטטיסטיקה), „יוצאי אסיה ואפריקה”. הם אנשי عمل ונבוני כפיהם. הם יכולים לתרום תרומה מכרעת להגברת הייצור בחירות ובשدة. אולם אסור שיחיו רעבים, הם וילדייהם, בטענת-ושא של הורות רמת-החיכים.

הכל חייב להיות: כל דפינו ייתי ויכול. שלא יהיה רעב בשערונו. את השomon יש להוריד ממי שהוא שמן. הדלים הם כחושים, עור ועצמות.

הנ'פ' הדגליים

הנ'פו הדגליים, גובה, גבוח, לבבוז יום העצמות העשרים ושמונה למדינת ישראל ולתפארתה.

הנ'פים בהר ובבקעה, בעיר ובכפר, מעלה ארמונות שועים ומעלה בקנות עלבות של דלים.

תאה שמחתנו שלמה. ביום זה נוצר אך הטוב אשר העניקה לנו המדינה העצמית: את התקבצותנו מארכע כנפות הארץ, את התהalconנו על האדמה הזאת זקופי קומה ומישרי עד.

היום הזה נניח הצדקה את הטענות הצדקות על קיפוח ואפליה, שהם מנת חלקנו. נניח אותם לכל ימות השנה. בכל הימים ניאבק נגד העול ונגד חוסר-השווון. לבל יהיו עוד מצוקה וועוני במדינתנו.

היום נשמח את שמחת הכלל, יחד עם הכלל. חרות זו שהשגנו, לא תימוט עוד לעולם. בMSGת המדינה החופשית ננהל את מאבקינו ובאותה השנים נזכה — אנו או בניינו — לחוג את יום העצמות מתוך הרגשה כי אנו אומה אחת; לא רק ביום זה אלא בכל ימות השנה.

„אפיקים” יול עיי אגדת „אפיקים”

המערכת:

עורץ:

נסים ב' גמליאל ט. 91474

המווצה:

ישע' גנדאי

טובייה סולמי

יוסף טוביה

רצון הלו

אלעזר יעקב

שלמה. מדליה

כתובת המערכות: תל-אביב רמת אביב רח' קרני 21
מיקוד: 69025 ; טל. 414611

כל מאור ומאמר על אחוריות מחבריו. חומר יש להציג בכתב ברור במונגת כתיבה על צד אחד של הדף ברווח כפוף. כתבייד אין מוחרים.

בהכתב שורות אלו, עזינו לא נחרץ גורלו של הסיווע האמריקאי בסך חמיש מאות וחמשים מיליון Dolares לישראל, ל„רביע החמישי” של שנתי-התקציב, ככלומר: לתפקיד המUber באורה “ב משנת-תקציב שתחילתה ביולי לשנת תקציב שתחילתה בחודש אוקטובר. אם יתמיד הנשיא ג'רולד פורד בתגובה לטופת-הטיוע, לא יגיעו הכספיים לקופהה של מדינת ישראל להוציאו מן החchlטה. לפי מלאה הסכום יוכל הנשיא להוציאו לא יותר מן הסכום החוקתי אורה “ב” בראשית הקונגרס את תקופת המוקצב, אך יש גם ביכולתו לעכב כל סכום שירצה ולא להוציאו כלל.

אולי תימצא פשרה בין שתי הרשויות האמריקאיות — המבצע והמוחוקket. אולי יסכימו שתיהן להפחית את הסיווע עד מחצית הסכום הנדרש ולהעמידו על 275 מיליון. זו תהיה חצי צרה. אם לא יוכב סכום כלשהו, יהא מצבה של ישראל קשה למדי. כך אמרים לנו יודיע-דיבר, הממוניים על אוצר המדינה. יתכן שייחסר מטבח-חוץ לרכישת חומרי-גולם. מילא יפסקו בתיכון מטען מן התעשייה, אולי גם מן החקלאות, שגם בה צורכים מטבח-חוץ בשביל להבטיח את גורמי-היעור. ואם ייגעו הענפים היצרניים, יצטמכו צמו בהכרח גם השירותים. בנקים, למשל, יצטמכו את היקף פעולתם ופקידים רבים יהיו מיטרדים. הענפים המש-שוגגים ביותר בעלות צרה, יהיו, כנראה, מפעלים הפיסים ושאר מפעלי-היהם. כאשר אדם אינו משתמש את כוח העבודה, משлик את יהבו על משאכק-ימזל. האבטלה תהיה ניכרת.

הכל מתריעים ומוציאים: נהיה אנויסים להוריד את רמת-ההיכים. נטרך לצריך פחות, לעבוד יוטר, לייצא יותר, כדי להבטיח לעצמנו קיום בזמנים: לחם צר ומים לחץ ממש.

כך מחייב ההגיוון. כאשר מצטמצמות ההכנסות, אין ברירה אלא לצמצם את ההוצאות בהתאם. כאשר האפשרות פשוט יד נעלמה ואנו במצב של פשיט-תרגול, אין ברירה אלא לנצל את שתי הרגליים לעמידה איתנה ואת שתי הידיים לעובדה ולמלאתה. יש לגייס את כל כוחות הגוף והנפש, כדי להתגבר על הקשיים, לחזול ממנהגי קבצנים מבקשי-נדבות ולעשות הכל להבראת המשק הלאומי. זה מובן.

מה שאינו אומר לנו הוא: מי יעשה את המלאכה? על כתפיו של מי תוטען המעמסה?

שכן ברור, כי רמת-ההיכים הוא מושג סטטיסטי, המבטא את כל הוצאות הציבור בהתחלקו במספר האוכלוסין בארץ. וככל מושג סטטיסטי גם זה עלול ליהפוך לשקר ומדרך לעיוותים חדשים, אם אין שמים לב, שהאיש, הפרט, איןנו „ממוצע סטטיסטי”. הפרט הוא עשוי לפחות עני, קונה מכל הבא ליד או מי שאינו ידו משות לknut, אף פת לחם לבתו. לעשיר לא איכפת, בסופו של דבר, אם לתקופת-המה לא יהיה בשוק הסחורות שהוא מותוא להן. ארונותינו גודשים בגדים ומזוינו מלאים מזון אל זו. הוא יכול להתפרק, להימנע מקרים יתרות. בשביבו זה יקרה הורדת רמת החיים, אך שום סבל לא ייגרם לו.

בשביל מי שאמצינו מועטים, להוריד את רמת-ההיכים פירשו — להגעע עד חרפת רעב. לא לחם לאכול ולא בגדי לבוש. לא יס-עבודה. לא ביטס-ספר לילדים.

הכל לפי הפטגם העממי: „עד שהעשיר ירזה, העני — ימות”. והמוות איןנו מבהיל כמו מצב של ניוזן, של גסיסה איטית, מצב זה מוביל כל מיני תופעות חברתיות, המחלישות את החברה כולה, המסכנות את העם ואת המדינה.

ראש העיון חשבה שניים

התיכון ההייבן שוכן לחידך

מאת: צמח אריאג'ור

את התנו, אשר הינו מבאי בימיו של אחד מתחבורי הכנסת, אשר הוא ידידו של השר, וזה מקורב לאחד השרים אשר בוועדת השרים לענייני כלכלת, ועודה זו מוסמכת לשנות יעדוה של קרקע, מחלוקת על עירונית. מוסמכת להענק קרקע, ללא מכרז ואפלו ללא קביעת מחיר ריאלי. פשוט, צריך להיות רק מי אשרஆ אחד השרים חופץ ביקרו.

הדוגמאות הנן ללא ספור. אחרי שימושו הפיזי תוכן של עסקה בקרקע ששויה عشرות מיליון, שנמכרה במאום אלף, היה מאוחר מכדי לשנות דבר, והשר הנוגע בדבר, עם השרים האחרים, סמכו על "רוחה העם" הנפלא זהה, שהייתה טרוד מידי בעסקי פרנסת שלו, ישוב במהרה לטרdotony, וישכה את הסערה הקטנה שקמה לפני ימים אחדים.

מושדר המשחר והתעשייה. לפי החוק יש כללים נוקשים: מתי, היכן, כמה שטח איזה מפעל, כמה פועלם, מה אהנו החשקה של המרוץ, וושבים בפאתי הרכבים הייחודיים של הרגע הנוצץ בישראל, דוגמת נוה-אביבים ואחרים, ורירותיהם ריקות אדם. גם המעודים המתגוררים בהם שרים בלבדותם לאו. או רישודעת את הרוין מוצא את דרכו אל השם באמצעות שרים אחרים, ועודת שנים. ואזפתחו לא ריבית, לבמה שנים. וגם כאן מי שמודיע את הרוין מוצא את דרכו לא ריק שיט קרקע, אלא יש להלוואה שמנגה ללא ריבית, לעשרות ולשלושים שנה. יש רישון ליבוא של חומרי גלם, גם כן בהלואות ארכות טוה. בקיצור, אם המלך חופץ בקרתו, מיום זה הוא, הנחפק, נעשה בוניליה גביר ותעשיין. ושלא תחשוב, שאלתם הם גיבובי דמגניה. יש בישראל בעלי מושגי, שהגיעו לארץ לפני פחות מחמש שנים, ללא פרוטה בכיסם והיום הם תעשיינים.

כללי הצעיפות ופיורו האוכלוסייה. שקר בגודל של כ柔ות קיר, ובכינעות כבדו מעופף צפליין, איפה פיוור, איפה שמיירה על עקרונות צפיפות. יופיה של הארץ, איקות-החיים שבה נמכרו מזומנים, אם לא בעבר נזיד-עדשים, אויב בעבר דבר פחות-ערך בהרבה: להישגה באזון של יהודים אחד לדידיו בן אותה עיריה במזרחה בענין זה אפשר לומר לא-אפשרות, כי המטרה לעוזר לאחד בין עירותך — קידשה את כל, אני חזר את כל האמצאים! פה לא היו נקודות מזפון למגינים.أكلו, חלילה, בוגמה לעצמו על פער מעמד בינו המורחים לבנים.

על כן נבנה החוק בישראל כך שמתחת החוק זהה, הגלוי, הדיקטורי והוא מערכות צפיפות של צפונים נסתרים, שאם מפעלים אותן, סורגי החוק זרים הצידה, ובפתח יכול לעבר כל מי שכאמר לעיל הפסים בקרתו.

כדי שלא יישמעו דברי כהאשומות חסרות בסיס — הצריפים חולפי הגשם של ראש-העיר לעומת הפאר של סבון, עוזבת הרחוב היצורי בראש-העיר לעומת המרחבים של שכונת רמת הפלג, הקבוצים שליד ראש-העיר — ייעדו על דברי כדורים אלימים.

שיין ישראלי חדש — הצעירות נועז

למן תקופת האימפריה הקולוניאלית הבריטית לא. היה עוד כדוגמה בישראל של מקורות כוח עבורה זול, שספקו הידים העובדות, המגדיות, השוחפות של תימני ראש-העיר לאנשי הקבוצה, לפתח תקווה ולמרחב דן.

פרק זמן של פה משלשים שנה נעשו אחים אלה גברים בחסיד, חרתי משמע. ראו אותו היום, בשם המשטר הסוציאליסטי הנאור אשר גורש שוויונית לאורך כל הדרך. ובכל המשטר הזה מפלגת פועלים מאוחדת אשר לא פגש עדמה על סף הקומוניזם. במשטר זהה אין עוד הרבה ארצות אשר בהן סובבות בחוץ ובאין מפריע מכוניות פאר אמריקניות. אם להזכיר שמות של דגמים: פונטיאקים, אודסמובילים, דודג'ים, ובמספרים כה גדולים. ומנגד אזהרים אשר גם קטנו משומש אין ידם משות לרוכש. והעם רואה ושותק, כי העם מפולג. חלק נחנה מן השפע, וחלק חושש לבטא את דעתו.

(המשך בעמוד 16)

מי ניתן והפגנות האחרונות בראש-העיר יהיו אותן המבשר את קיצה של תקופה התימני המחייב. זאת תקופה שהתחילה מיום עלות התימנים ארעה והיא נשכחת עד היום. אומרים לו מלת שבח, וחיזוק רוח ומלאי-עונג משותף על פניו התימני. הממסד תפש את השיטה והיה זורע מחאמות מזויפות מלאו חפנאים על ראש התימני, כי גילה שלדבר דברי-הבל מקרים אינו בכך מאמין כספי; ואילו התמורה, — כל עצם החരיצות, התימנית אשר הכנסה ממוני רב לחברת ולמדינה.

קו זינוק אחד לכל

התוצאות נראות בכל מקום. מסביב געלמים פרדים, ובמקומות צומחים גורדי שחטים. ראש-העיר נותרה בתוך עירומה, כייס של עוני ועוזבה. היהודים האחדרים שהתחלו מאותו קו-זינוק את המירו, יושבים בפאתי הרכבים הייחודיים של הרגע הנוצץ בישראל, דוגמת נוה-אביבים ואחרים, ורירותיהם ריקות אדם. גם המעודים המתגוררים בהם שרים בלבדותם לאו. או רישודעת את הפער שבין הקצוות של מושביה, הלבן מול השחוור, גדול כל כך במרוצת פהו של מושביהם שנה, והנורא הוא שעדין מחשים ואיש אינו נזעק לעשות לתיקון המעוטות, הגם שמהווים את המהיגות המופקדת על עולנו נורא זה, כי בנסיבות של המדינה הדבר!

עשרה ילדיים לדלות

איוז צليل מזווה יש להודיעו של ראש הממשלה המנוח דוד בן גוריון על פרט בסך מה ל"י לכל מי שיביא עשרה ילדים לעולם; הוא ברור כי מי שנעננה לאתגר היה איש העני כדי שעוני יותר...

גבורי העם וחוקים נבחרים

ובכן, המטרת האשונה היא? אמר את מוקדי הצבאות, מאהורי כל חוק יש דמיון לתקופה אחרת כדי שתבין אותה, אחרה רמזו לך, שאם אתה רוצה לעקו את הוראות החוק, ישנו סעיף קצר בשולי החוק המפנה אותך לאיזו ועדת אשר לה שיקול דעת להחליט אם להסיר את רוע הגירה של החוק, ומה הם המקרים. עד היום ניתן לומר כי הממסד ואנשי עדתו הובאו בטעו של אותו סעיף. עתה עליינו להתייחס במשנה תוקף של החלטות דока אונשי הממסד החיכניים, לא חיוור של טוב לב ממים, אלא אותו חירק של קורת-ידות, של גבריהם אשר מסכת התיוך של פניהם תסגיד אותם ברגע שפיהם יפיקו אותן מחמאות קלוקחות על סגולותיך הנעלמות כתימי, על התרבות ועל הפלות.

כלו רעטי של האוכלוסייה של רוחם והסודות של כל הפתורונות שאינם עולמים בסוף. אבל לך הם לא יגלו כי אם יגלו לך אתה תגלה לכל אלף העניים שאתת מכיר, ואז יבוא החץ על זכויות היותר. מטבחן של זכויות יתר, שהן טובות למעטם. אם ירצו בהן אלפים לא יספק הקומץ ולא מותה חברה של נבחרים.

שלו שיטות שונות הנבחרים הם אוחם הנבחרים. המגמה היא להוסיף ולקיים את המצב. כי העשיר לעולם מתחמד להעשרה. אחרי שעשיה לעצמו, הוא מוסיף וועישה לבתו, לבנו, אחרך לקורבי. לבסוף למוכרבו, והרשימה ארכוה. אתה, התימני החיכנן, איןך ברישמה זאת: ולא השוב שאתה, התימני, תרמת הרבה לגיבור להעתשר ובקרבתך אליו התפארת עד כה.

וכדי שדברי לא יהיו סתוםים וכבלתי קשורים. הנה דוגמאות של כמה מן הרזים: נגיד מקרקעי ישראל. זה לפי החוק אינו מזכה קרקע. נקודת לך הביתה, אבל האיש הולך אל יידיו, אשר מכיר

פרק ב' ההפגונה בראש העין

מאת מרדכי יצחרי

נקי הטען שעשן את שליחותם המהירה במבנים הרוועים ובՓונטינס המנוקבים והדולפינים, נכוו בסופו של דבר, בתיק ספר נאים, שהאחרון מהם עדין בשלבי בנייה.

לכיבור התושבים, לא היו דרישותelman משך כל השניות. הם הסתפקו במה שניתן להם ולא ניסו לתהות עצם הפליגתם לרווחה. הם ידעו, כי למעשה נגד כמה צעירים באישון לילה ואפללה, ובהקפת מבוותה של — העירה ע"י כוחות משטרה וחידת שמך הגובל, שעמדו, מאכבי-הכון, כאלו הוטלה עליהם אחת המשימות החשובות להגנת בטחונה של המדינה.

ראש העין, עדרף על עשיית דברים אחרים, וכי בעית הזנחה של הדור הצער בראש העין, חש על בשרו קולו של השיר: „לא קולע לא בית עס“, והוא טובע בקהל רם, להתייחס בכבודו, למקום שבו נולד, גדל והתחנך, כמו שהתייחסו ומתייחסים לעיריות אחרות במרוצת של הארץ, בצפונה ובדרוםיה, כדי לאפשר לו להמשיך לחיו בתוכו, כפי שעשה זאת בילדותו ובנוורותו. הוא אינני מעוניין להינתק מהמקומות, שעוד ללחמת ששת הימים, היה הקו הירוק גובל, מואתת לראש העין, שבabilia דילג וקיפץ במשך שנים רבות, בשלוליות מימה ובדרכם הבזבזות והרגשות.

מי יכול לתאר לעצמו, שלאחר עשרים וש שנים, עזינו קיינות בראש העין שכנות לא כבישים, מאז נכנו עי' משרד השיכון בשנות 1952, וזאת, לאזרוזoka בഗל חסור וצון מעד הדירות לשתחר בימיון סלילותם, אלא מחוסרampus לתוכנם, ניקוז השטחים וביצוע התשתיות של סלילותם, כפי שמקובל ברוב הרשויות המקומיות, הנחות מתקציבי פיתוח גודלים. אעפ"י כן, לא הכל שוחר בראש העין.

בעלי יכולת הרחיבו דירוגיהם

כאנשי חרוצים ובעליהם יומה עצמאית ברוכחה, לא הטרידו תושבי ראש העין את מוסדות המדינה, בנוגע לתנאי הדירות שבהם היו שווים — מאז הועברו ממחנה לעולס. גם כשהתגוררו משפחות גדולות בCAF'ות קשה, לא הפגנו בתביעה לשחרר ממסוקת הדירות. מאות משפחות, ניסו להתגבר בכוונות עצמן, הן עברו מבוקר עד עבר, חסכו מפת לחם, והצליחו ברובן המכريع לשפר את תנאי המגורים המשיקים, אם עי' הרחבות דירותיהן, שזכו בשעתו לכינוי „דירת עזים“, ואם עי' בינוי חדשנה למקרה, לא נתחש לעובדה, כי במרקם רבים, עומדים בתים לתפarterת דירותיהם. אך יש כאן, אשר בכספי רב מצחיקים לכשות מהכנסותיהם הדלות את החוונות החיווניות, הקשורות בכלכלת המש"ר פחות ויאנעם מצחיקים לשפר או להרחב את דירותיהם, במיוודה, אין יכולות לעמוד בנטול המיסוי והאגנות הכלולות בהזאת בינוי, ועכ"י, שאנעם מסוגלים לעמוד בדורישה לבנות מקלטיהם, שהחווצה בהם במימון בניהם גולה מאה.

זוגות צעירים, שהצליחו להיעזר במשפחותיהם, מתגוררים בדירות המסוכות להורייהם. אך מה יעשו,others שאר הזוגות, שאין להם אפשרות לבנות או לרכוש דירה ואנעם יכולים להיעזר בהורייהם, במיוחד כשהחדרם במשפחות, שעדיין לא סיימו לפורע את חבותיהם הקודמים, בשל הרחבות הדירות, או גלגול עורתם לילדיהם הבוגרים המתגוררים בשםין להם.

מי שיבקר בראש העין, יעבור בשכונתיה, יתפעל מאותה יומה מבורכת של התושבים אשר בפועל ידיהם ובחסכנותיהם, התגברו על עיתת הציפור, אך כאמור לעיל, מה יעשו,others שארם שביוניים הפכו לבעלי משפחות והורים לילדים קטנים? מי יוכל לסייע בידם כדי שתהייה להם קורת גג בסביבתם הטבעית? הריאים מבקשים מותח חס. כל דרישתם, לאפשר להם להיכנס לדירה בתנאים שהם יכולים לעמוד בהם, ומן הדין, כי מוסדות המדינה חייבים לבוא לקרואטם, שהרי אחת המטרות האנושיות של החברה בימינו, לסייע לאוטם איזוריהם נזקם.

לצערנו, מצוים אני דעה וקנטרנים למיניהם, המיעים להעלות טענות נבותות ועקרות, כגון: „ראש העין במרכז הארץ“. מרחוב 16 ק"מ מטה"א“. דרישת הנגדת את מדיניות פיור האוכלוסין“ וкоויא בזאת.

קטיגורים וקנטרנים אלה, אינם זוכרים כלל, שתושבי ראש העין עמדו כל הזמן על קו הגבול מיום עלותם ארץ. הם שיכחים מהר, כי ראש העין שימשה חגורת בטחון בגבול הארץ המזרחי של המדינה, ובתום שאלת, זכאים הם להמשיך בדרך זו, ומהותם של פרנסי המדינה, להטוט אוזן לביעיהם.

(המשך בעמוד 16)

שבשבועות האחראונים, „זכתה“ ראש העין עלות לכות' רות העתונאים, בעקבות הפגנת הזוגות הצערניים, שנסתתרו בשרפפת שלוש מכוניות של המשטרה, ביצוע שירות מבוותה נגד כמה צעירים באישון לילה ואפללה, ובהקפת מבוותה של — העירה ע"י כוחות משטרה וחידת שמך הגובל, שעמדו, מאכבי-הכון, כאלו הוטלה עליהם אחת המשימות החשובות להגנת בטחונה של המדינה.

כל מי שבעבר כבבש המוביל בראש העין, למחרת המעצי ריס, וראה כוחות המכתירים אותה, לא היה יכול לתאר לעצמו, כי הדבר בהיערכות (מיותרת לאחר שוך הסערה), שלא הייתה לה כל השפעה בקרב התושבים השלויים שעשו את דרכם למקומות עבודתם, ממנהם בכל ימות השבוע.

כאמור, לא התרשו התושבים מרכזיה הכוונות הגודלים, מושם שלא היהת לאחד מהם כוונה לפותוח בהפגנה מחודשת, אך המראה העגום של כוחות מתוגברים, גרם לפירושים שאין המוקם להסביר אה משמעוותיהם השונות.

העובדת, שאוגט זוגות צעירים, ערכו שביתת שבת במשך שבוע שלם, ולא גרמו לנוקים כלשהם, מוכיחה, כי כל שאיפתם למצואו אונן קשbet לפטורן בעית חסוד הדיוור שבהם נטוונים, כתוצאה ממוצקתם הכספית, שאינם יכולים בכוחות עצם להתגבר עליה.

רוב אזרח המדינה שקרו את הדעה הסנסציונית בעתוונים בקשר לשרפפת מכוניות המשטרה, וראו תצלומי הענק שיטרו את הכתבות השונות, האמינו בתום לב, כי עיקר הנזק שנגרם בעיטה של ההפגנה, מסתכם במחיר המכוניות שנשרפו עי' אנשים ממורמנים וחסרי אחריות, שהיו להם „חובנות“ עם המשטרה.

לאਮינו של דבר, נזקה של ההפגנה, הם מעל ומעבר לכך. המפיגינים עצם לא ידעו מה גודל הנזק שהם גרמו لأنשי מקומם, להריהם ולקורביהם, ויתכן שהיו ערים לבעה זו, אלא שחו שבדרך זו, ואל איכפת להם שהשירוטים המוסדרות וווטו אונן קשbet למצוקתם, ולא יכולו להגיע בראש העין, אף במקומות העבודה. מאות מורים לא הצליחו להגיע למקומות העבודה, אף למורים.

זק רב לתושבים, הם הבינו לרוחם של אותם צעירים מטורמיה. אין ספק, שרובם של התושבים, הודיעו קשות מטאוצואה המעציבות של ההפגנה הספרטנית, ואני מאמין, שגם המפיגינים עצם, לא חזו מראש ההשלכות השילוליות שבתס נסתיימה השביתה.

יוצאתי תימן, שפוק אבהת העם והארץ, טבעות בלבם ובנפשם מדוורי דורות. בגלות הארץ, ציפו קרוב לאלפיים שנה לביאת הגואל, והם האמינו, שאעפ"י שיטמהה, ספו שיבוא ויוגלים. וכשם שבאותיהם נהגו כה, גם תושבי ראש העין, יתעוררו מוסדות המדינה ויתנו דעתם על כך. ברם, הציפיות המיהולות היו לשוא, ובמשך שנים, לא נעשה דבר.

מה שאריע בעאות יום שני, היה למשה, מעין סיימטוס שחבירות. הסיבות לכך, הרבה מספור, אנסה לעמוד על אחות מהן.

בשלבי אלול תש"יב — ספטמבר 1952 — הוכרו „מחנה העולים ראש העין“ ליישוב קבוע. אחד הנימוקים שינתנו אז, כי הדבר נעשה בהתחשב בנסיבות החברתיות וב貌ו המיעוד של צבור יוצאי גינוי, הרויזים להמשיך באורך חיים המסורתיים ובמנגיהם המיתוזים. עיר האהלים, שהיתה מפוזרת על פניה עשרה תנאים, לא נבנתה שכנות שכונים דרום-שפתיים, שכלו דירות מוגרים בגודל 20 מ"ר, אשר הוכנו, הוכנו משפחות גדולות. ברוב המקרים, הצלפפו בדוחק רב מספר נפשות במייה אחת. אותן מתכוונים אשר תוך עיניהם קוץנית, הפהה גודל המשפחות, לא הביאו בחשבון, שקשה להשיכב עשר נפשות בחדור אחד שמידותיו אינן עלות על 16 מ"ר, ומשום כך, „נתערוין“, גם בקבוע שטח שיפיטה של ראש העין. בדרך פשוטה שאינה מצריכה מזדיות מוחdot, מתחו קו על המפה בהתאם לגדר התיל המקיפה את ראש העין מתקופת הצבא הבריטי, וכותזאה מתכוון לקוי ובלי שקלול, השאיו שטח במרכז השכונות, מתחז לתחום שיפיטה של ראש העין. תלמיד בית ספר יסודי המתחל ללימוד שרטוט קווים, מתפלל תמיד למראה השטח מתחחת לחלוון בינו, הנמא בגבול שיפיטה של המועצה האיזוית „אפק“.

משרד השיכון, שביצע תכנונה ובנייתה של ראש העין, החטיא את המטרה בראשית דרכו, בהתעלמו כליל מהצורך בבנייה מוסדות היינך ותרכות בתוכה. במשך מעליה מעשר שנים, שהו ליד המוקם בבתי ספר, אשר שמשו בזמןם לצבאה הבריטי. תחת קורת גג הפסים, שהם סבלו התלמידים בחום הקיץ ובkor החרוף, בילו אלף ילדים במשך משלך כל השנים בשתי שמרות. ואמנם, הוודאות לרchromי שמיים שסייעו באמצעות

בנסיכות האמר והמנטור

על שירות טוביה סולמי – "תפילה לגולים בעולמים"

(הוציאת "אפיקים" – ת"א תשל"ה)

רישמה שנייה בטירה — מאת יהודה עמיר

לא בינו יטבים הם בינו
שםנו במלכות גואלה. (59)

ונקרים כי אבוני
בשאותם את מלכות הנזלה

האבות, חרף חלאות הקויים על אדמת נכר, יידעו ליטמור על צלם ועל ייחודם הרוחני, ואילו הבנים שוכו וישמו במלכות וגואלה, בועטים בנכסי אבותם ושרויים הם בדלות ובশמן רוחני. כי אכן „כרם היה לתיימנים“ (59), והוא היה נתוע שורק, אך ענבייו עלו באושם, ואת עולתו „מנוף היום הרחוב“ (59). בניהם של גואלי תימן החיים בשכונות העוני, גודלי רחובם, ומגנת חלקם — חיים של תלישות וזרות. וכך — תחת להיות דור ראשון לגואלה שלמה ולתחייה רוחנית, מכרסמת בלבם „תחווה של גלות“.

כך מתקבלת גאות ישראל מימד אידוני-טרangi, כשהיא נמודדת בהשוויה לערכיהם הרוחניים של האבות ולהזגמת הנשגב, ובפרט כשהיא מוצגת מזוית ראייתם של בני „שבט נודדים מנודדים בפרברי אונומתי“ (36).

אולם דרכה של שירות סולמי להחטפות במעגלים קוגניטיביים ולראות כל פרט בתוך מערכת כללית יותר. על כן גם התעה הרוחנית של השבט אינה אלא בזואה של המזיהות הלאומית כולה. העם כולם נזנד בנתיבות חייו ושוריו הוא במכובה רוחנית. גם בחיותו בתוככי עולמו, עודנו מחור על פתחי זרים ומסגד לעצמו עריכים נכירים, תוך שהוא מאבד את נתיב חייו הגורי ומתרחק מההוות השרשית. „עם עולם ומוטט בכרמי אונשות“, וכromo של לא גטרא. לפיכך לא רק בכרם התימנים אין ענביים, אלא כל האומה נמצאת בভורות ובתעה:

אין טפה בחמתה ו אין אgel בפמימה בשבוי קסמים השבט וירושלים תקיה. (35)	אין ענבים בגפן ו אין פאנים בקאננה נסבר יזול ואופן לא דע איש הפנה.
---	--

תמונה מחרידות אלה של אובידי-דריך-לא-א-מושא בארץ ציהה לא מוצאי מים מצירות את מעגל הקסמים הטראגי שלילו נקלעה האומה מבלי יכולת למצוא את הכוון השובלנה להגשמה עצמית תוך הgeshtalt מיכון. תחום זו נפערת בלבותיהם של אלה שזכו להמיר את אדמת הנכר באדמות המולדת, אך דווקא כאן, בעולם אותו בנו בהגיה ליבם, הם חשים קרע בנפשם; להווים מוצאים הם:

את נשנותה הנגב נסך ירדן יערית. חויה בנבוב לנטמות מי רות יפתי?! (35)	את נשנותה הנגב נסך ירדן יערית. חויה בנבוב לנטמות מי רות יפתי?! (35)
--	--

מתוך חייה זו על הגורל העצמי ועל הגורל הלאומי מגיע המשורר להחיה כוללת על גורל האונשות והיקום כולם. גראה שבכך מבקש הוא למצוֹן נחמה ופורך בחיותו פרט קטן במערכת קוסמית של גלוויות, ברם הקביעה עצמה היא דטרמיניסטית ואוצרית:

הכל גולין, גם דל לא הדרו שופט, בין יקום ואץ, אונשות, עם ושבט גולם נז גוד אונש בוניבויהם ולבט. (36)	הכל גולין, גם דל לא הדרו שופט, בין יקום ואץ, אונשות, עם ושבט גולם נז גוד אונש בוניבויהם ולבט. (36)
---	---

כל ההוויה כולה היא מערכת קוגניטיבית של גלוויות ששרשו נזוץ בשביות הכלים הקודמה. הכריאת כולה לכורה במעגל גורי אחד, ובஹי סבוכה זו של תעיה נלבט האדם, גלמוד, נז ונדי מגיש ארכותיו. (המשך בעמוד 18)

הגולים בעולמים ותפלתם

מוטיב „הגולים בעולמים“ ניבט כבר בשער מחוזה השרים, והוא עולה ומתבהר ברבים משירי סולמי. „הגולה בעולמו“ הוא ציר מטאפורי למשבר ולקרע הנפשי המונח בתשתיות שירה זו. זהו משברם של האנשים שחולמים גדול ויומם קטן ואפור, אלה שהחייהם טעוני מתח וציפיה ל„מחר הנכסף“, אך חזונם נרת פוריות קטנות של חי אכזה ומח נפש על קרע המציאות.

טרישה של תחווה טראגית זו נעצרים בחוזים קונקרטיות מציאותיות, במישור הלאומי והחברתי שמן צמהה שירה זו, אך סופה שהיא מגיעה להפסקה אונשית כללית הרואה כי אנוש כהויה מביכה השורה מניגודים פרודוקסאליים של חולום המתנפץ בעצם התגומות.

במיشور הקונקרטי מצאה שירות סולמי על הייהם של בני הפרסים, שאמנים „שםנו במלכות וגואלה“, אך „לא בני טובים הם“. חזון הנגולה הגוכס של אבותיהם אמר היה לא רק להסביר בנים לגובלם, אלא בעיקר לחיסכם לחייק האומה, לאחחות קריעי לבם, להגיה חשכת חיים באור חדש, ולצקת תוכן רוחני בכל מעשיהם; אולם תקווה זו התנפיצה. גאותם הפיסית של האבות לא זו בלבד שלא ה比亚 תיקון לחיה בוניהם, אלא אף החריפה את מזוקתם הרוחנית, והבליטה את ניתוקם החברתי. הם הוטלו למציאות של כחש וניכור שרווקנה אותם מעריכים, וגורה עליהם דלות חמירות וניוון רוחני. עתה נבוכים הם בארץ הגואלה ובלבם תחווה של גלות:

נאלהקה שכונת הפקה

טמקרה שנספחה מדלאה

תיניל לשכינה ואחויה

אך בלב תחווה של גלות. (59)

„שכונת-התקווה“ היה בעדר „שכינה“, ו„אחויה“ — בהעדר גואלה רוחנית וגואלה חברתיות, ומכאן תחווה הגאות. ואכן, שירה זו חושפת את התהום הפורה בין החוזן הנשגב לבין מימושו המכויב. תחום זו נפערת בלבותיהם של אלה שזכו להמיר את אדמת הנכר באדמות המולדת, אך דווקא כאן, בעולם אותו בנו בהגיה ליבם, הם חשים קרע בנפשם; להווים מוצאים הם:

כי גבר מחול על הדרן, ונכרי לי עולם של חיים. (62)

תקותם של העולים להשתור במציאות לאמת חדשה, המושתת על הערכים שאליים הורגלי, נסכה. לפתע מוצאים הם את עצם מוחץ למעגל המזיהות, קומתם מתגמכת ומעודם האישי אבד להם. עתה הם בוחנת נסיכים שהודרו מנסיכותם, בחוננים הם כאן בין יצורי הריקשה“ (62), ונסותיהם „בבית העבדים“ (60). לעת כזאת נבע השבר בלבם, וכולם

במקהלים יתחוו השילוח

אנו הדור מן המפדר

ארון ברית שזקבר

אנש הוורים בדמעה

ולו בנים קאצרו ברכינה

דמעתנו לא דמעה. (64)

גם הבנים, זו נחמת העדר, לא זכו לקצור את פירות הגואלה, ונראה שמצוותם גדולה מזו של אבותיהם — בני „דור המדבר“, שכן בעוד

שיד על הלכות שחיטה לדברי אברהם בן חלפון

מאת יוסף טובי

חוֹחַ הַיּוֹם אָפָרֶשׂ לְמִצְוֹא בְּשִׁירָוּ „עִלּוֹתָה חָנָן וּבְנוֹתָ נָצְפָנוּ“¹¹ המתאר דג ענק שהופיע על חוף הים, בהומה לשירו של ר' שמואל הנגיד – „הַלְּכֹשֶׁל וּלְנוּפֵל תְּקוּמָה“¹².

באשר לומנו של המשורר, אין בידינו כל עדויות ישירות. מכתביו היד שבחם נעתקו שריריו, שהקדומים בהם הם מן המאה ה-ט",ג. יש להסיק שאינו מאוחר למחרצת הראשונה של השירים, הן מצד תוכננו מהזיקת גם מן הבחינה הספרותית של השירים, והן מצד צורתם. אך לא יימנע שיש להזכיר אף לפני המאה ה-ט",ג. אולי עד המאה ה-י",ג.

להlon נביא שיר לר' אברהם בן הילפון, שלא נדפס עד עתה, ואך לא צוין על ידי החוקרים. הר' וזה שיר ל'למודי', מעין אזהרות ר' שלמה בן גבירול לשבעות, או אזהרות ר' ייחודה הילוי לשבת הגדור. המשורר פוחח בדבריו מוסר כלילים בעניין UBודת האל (בתים 1-9) ואחר כך עובר לעניין השחיטה, כשהוא מונה את הדיננים העיקריים בהgalות שחיטה וטריפה (בתים 10-48), תחילת הוא מפרט את הלוות שחיטה (בתים 10-25), על פי הלוות שחיטה להרמב"ם, פרקים א'-ג', ולבסוף הוא מפרט את שביעים הטריפות (בתים 26-48), ואך זאת על פי הלוות שחיטה להרמב"ם, פרקים ה'-י. השיר מסתיים בבקשת לגאולה (בתים 58-68), אך לפניו כן (בתים 49-57) שב דברי מוסר לתלמיד והבטחה, כי יש שכר לעבודת האל. השפעת הרמב"ם על מהבר השיר מלמדת, שאין להקדים את זמנו למאה הי'ג. מן הכתובת שבראש השיר בכתוב יד בימר הספרים (ראה להלן) אנו למדים, כי שם זקנו של המשורר היה שלמה.

יש לצוין כי ר' אברהם בן הילפון אינו היחיד מהחכמי תימן הקדומים הנוטל את צורת השיר לשם לימוד הלכות שחיטה. כך נהוג גם ר' יחיא בירב סעודיה שחיו בערך בסוף המאה ה'י' ובתחילת המאה ה'י' בשירו הגדול על הלכות שחיטה¹³, וכן ר' דוד בן ישע הלווי שחי במחצית השנייה של המאה ה'ט' בענין ממשלו העוסקים בענייני שחיטה¹⁴. על כל פנים נוחחד לנו משייר זה, כי ר' אברהם בן הילפון לא רק מיטורר היה, אלא אף תלמיד

השיר מובא כאן על פי שלושה מקורות: דף בודד כתוב יד שבמכון בן צבי בירושלים כ"י בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בירושלים 639^{8.0}. ורשות הלכות שחיטה שברשותי, שבראושו נעתק החשוי. שלושת כתבי היד אינם מנוקדים. את גותח הפנים קבעתי על פי כתוב היד שברשותי, שהוא יותר קדום ומדויק, אף שכותב ייד מכון בן צבי יותר נאה. שינויים גותחים יוצרים רק על-פי כתוב יד המכון בוצבוי, ולא על-פי כתוב יד בית הספרים בשל היותו משובש ביותר. כתוב יד זה נעתק בבראה שבבבל בשנת שצ"ז (1636), והוא כולן אוסף האלכות שחיטה ושירם לומדים בנושא זה. משקל השיר הוא מרובה (משמעותים מפעולים פועלית), כמוzeitig בדורות כל בשירים הלימודים.

וְמִקְרָם אֲשֶׁר תַּרְבִּץ מִכְנָה:
אֲשֶׁר יֵצֵא לְחוֹזֵם אַמְּנָן רַצְוֹן:
וְמִשְׁוֹחֵת חָצֵי וְשָׁטֵס וְקָנָה:
וְמִשְׁוֹחֵת בְּבָתֵּי קְשִׁיבוֹנָה:
וְמִשְׁוֹחֵת לְתָמָה אוֹ לְבָנָה:
בְּגַדְרָה מִבְּלִי חַטָּא אוֹ תָּאָנָה:
וְאַפְלָו שְׁחִיטָה פְּתָקָנָה:
וְעַיקָּור עַם שְׁחִיטָה הַסְּמוֹנָה:
בְּלִי שְׁנִי וְלֹא לְמֹדר וְשְׁנָה:
וְמִשְׁכָּר טָאַין דְּצָתוֹ נְכוֹנָה:
אֲשֶׁר סָר מַעֲבוֹרָת אֶל יְבָה:
וְאַעֲרָכָם כְּשׂוֹשָׁנִים בְּגָנָה:
בְּתַרְבִּץ וּבְלָב אוֹ בְּקָנָה:
קָנִי בְּכָר וּקְיָחָה הַגְּתוּנָה:
וּמְעֵם בְּהַפְּקָם מִמְכָנָה:
וּרְיאָת הַגְּזֹובָה אָנוּ מְשׁוֹנָה:
וְתִשְׁוֹחֵט בְּהַקְּנָה בְּמִקְומָה
וְלֹא גְּדַרְקָה אַפְרֵר שְׁחִיטה
וְמִשְׁוֹחֵט בְּגָנוֹם אוֹ מְחוֹבָר
וְמִשְׁוֹחֵט בַּיּוֹם שְׁבָתָה וּבְכּוֹר
וְמִשְׁוֹחֵט לְשֵׁם לְדֹשָׁא אֲשֶׁר בָּא
וּבָן אָסֵף שְׁחִיטה סְפִינָה בְּנַפְלָה
וְמִשְׁוֹחֵת וְמְחוֹסָה וְמְגֻרִים
וּוְשְׁרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט לְבָדוֹ
וְמִתְּרָשֵׁש וְמִשְׁׁוֹתָה וְקָפָן
וְמִבְּנָים אוֹ לְשָׁמְדִים וְכֵן בְּלָגָם
וְגַם הַן אֲסִפָּרָה לְךָ הַטְּרִיפָות
וְאַלְוּ לְוָן דָּרִישָׁה אוֹ בְּקָנָה
וְעוֹר מֹתָם וְתִמְרָה וּכְרָסָם
וּבֵית פּוֹסָות וּמְעֵם וּמִמְטָסָם
וְחִסְרָן המְנוּזָבִים וִימְרָם

רבי אברהם בן' חלפון הוא גדול משוררי תימן הקדומים דהינו במשמעותו שעד המאה ה-12 נ' אף הוא היחיד מבין משוררים אלו, שברור לנו כי שייריו כונסו בדיואן, על ידי עצמו. ואת אלו למדים מכחותיו המצוויות בשני כתבי יד של פיהם הדפיש לראשונה חוקר שירות מיי הבנינים, ישראל זודזון, את שייריו של בן חלפוני, ביחידותו חשוב כתוב יד ברלין 1233 (קטלוג טיטינשטיינדר, עמ' 28, מס' 186). שנעתק בתימן², והכללו אוסף שירה מימי הבנינים: ספר הענק לר' משה בן עזרא, דיואן ר' אברהם בן עזרא, וכן „לקט מן דיואן אברהם בן חלפון וצ'יל“, ושיריו המשוררים אחרים. את הדיואן שלו הקדיש ר' אברהם בן חלפון לנדייב בשם ברוך, הנזכר בשיר הפותח את הדיואן: „فردס שירים גן שעשוים מדור עם אשושו תוכנו ערבור“³.

החווקרים נתלבטו הרבה בקביעת מקומו ומוניו של משורר זה.
כאשר פירסם דודזון את שיריו בתחילת, קבע שאין לאחרו לשנת
רל"ג (1473), על פי מציאות שיריו בכתב יד אדר' (קטלוג,
עמ' 32, ס' 2250), שהוא עצמו נתק בسنة זו, או לפחות מכתב
יד מאותה שנה. ובאשר למקומו, „אפשר שהיה תימני, מפני
ששיריו נמצאים בכ"י הבאים מתימן, אבל הוא שבוקובצים
ובסודורים מאוחרים מן תימן כמעט שנפקד מקומו“¹. לאחר מכן,
פירסם דודזון שתי חוכחות למשורר זה; ועל פי הערת מעתיק
בכתב היד שמננו פירסם את התוכחות, כי ר' שלום שבוי הוא
צאצא למשפחה אברהם בן הלוון, נתה יותר דודזון אל הקביעה,
שאמנם כי בן הלוון בתימן². מכאל איש שלום, שהוטיף ופירסם
חמשה שירים לבן הלוון מכתב יד תימני, אף הוא הצטרכ לدعתו
של דודזון שאמנם בתימן ³ היה, לפניו שנת רל"ג⁴. ההנחה בדבר
מוצאו החימני של המשורר נחASAהה עוד יותר, עם שנמצא כי
ר' זכריה אלצ'הרי, שחיה בתימן במאה ה-13, מזכיר בספר המוסר
שלו את ר' אברהם בן הלוון ואת ספרו, והכוונה כנראה לדיוון
שירים⁵.

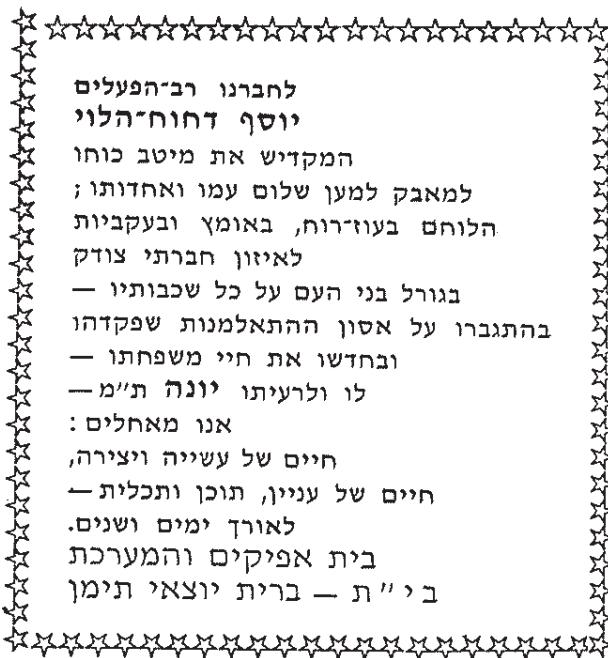
(והאד"ה) א' קול יתמצמן عدد אלגיבילותות ואלטיריפיות עללא מא תצימנתה האד"ה אלמסכתה והוא נצ"ט התלמידי בטוב ארבעה בו מילו ושייל

גשָׁה אֲשֶׁר־יְלִיכָּךְ דַת תְּאַמְּנוֹתָה:
 וְאַדְרֵיכָךְ עַלְיָךְ דַרְךְ נְכֹנָתָה:
 וַעֲזֵן לְבָךְ לְפִשְׁפָלָם פָּקָח נָא:
 שְׁמָר מְסֻוָּר לְךָ אַנְחָה וְאַנְחָה:
 וְאַחֲבָתוֹ בְּלִבְךְ שִׁים צְפָנָה:
 וְאַחֲבָתוֹ לְפִנְךְ מִשְׁחָה נָא:
 לְבָל מַעֲמָד עַלְיָ יְמִין לְשָׁמֶן:
 וְאַל מַט אַחֲרֵי דָבְרֵי רִגְנָה:
 לְזַקְנִים נְשַׁק רַק לֹא לִזְרָנָה:
 כְּמַשְׁפְּתָה בְּעִדרוֹת נְאַמְּנָה:
 אֲשֶׁר בּוֹ גְּקַנְצָרוֹ אַבּוֹת שְׁמוֹנָה:
 לִיד מִות הַיּוֹתָה לוֹ לְמִקְנָה:
 מִשְׁמָרָת יְמִינָה מִות וּמִוּנָה:
 אֲשֶׁר מִנוֹ לְךָ אָנְשֵׁי חֲבָנָה:
 אֲשֶׁר חָפֵץ קְנוֹת חִכְמָה וּבִנָּה
 גְּשָׁה אֲשֶׁר־יְלִיכָּךְ דַרְכֵי נְגִידִים
 פָּנָה אַלְיָ וְאַל פָּקוֹז בְּמַלְיָ
 תְּלוּזָה אַתְּרָ עַבְדוֹד בְּאַל דְּרוֹתָה
 וַיַּרְא אַתְּמָוּ בְּפִנְיךָ לְעֵדָה 5
 יָרָא אַוְתּוֹ לְבָל תְּסִמְמָרֵינוּ
 וְאַל מַט אַחֲרֵי אַוְתּוֹ לְבָבָךְ
 וְאַל מַט אַחֲרֵי אַוְתּוֹ וְמִשְׁתָּה
 וְלֹא מִבְּרָה בְּבָשָׂר כִּי לִמְאוֹה
 וְתִזְהָר בְּתִימְרָת הַשְׁחִיטָה 10
 וְנִשְׁחָט בְּהַלְלָה תְּאַלְחוֹ
 וְלֹא תְאַכֵּל בְּהַמָּה תְּמִצְפָּה
 וְהִיא הִיא הַנְּבָלָה בְּתִימְרָה
 וְתִזְהָר בְּגַנְגִּינִי הַנְּבָלָות

— 31. בהנמוס — ב"ץ: בהמוק. — 32. בהנקב — ב,ג: בהנקבו.
שכנה — מצויה. — 33. קני — ב"ץ: קנה. — 35. ונפרק לבינה — ב"ץ: ונפרק הלבונה. — 39. ביטורה — ב"ץ: יתרה. — 40. וכוליה הקטנה — ב"ץ: והחוליא בקטנה. — 41. ומימה — ב"ץ: והמים.
— 44. הנפולה ב"ץ: נפולה. — 45. ותונבהינה — ב"ץ: ותונבהינה. — 46. בה — ב"ץ: ליטה. — 49. בדינוי אל ושםרט — ב"ץ: בארבעה ושריס. — 53. מים — מיום. — 55. אס מעשה — ב"ץ: אתה עשה. — 58. ועת... גאולה — ב"ץ: בעת... הגאולה. — 59. בת שחרירות — כינוי לשראאל שבגולות, על פי שר השירים א.ו., עניה — אף הוא כינוי לשראאל שבגולות, על פי שיר השירים א.ו., עניה — אף הוא כינוי לשראאל שבגולות, על פי ישעיוו נ.ד.י.א. גברת העדינה — כינוי כללי לגויים, ועל פי ישעיוו מז. ז'ה — 60. ומשמה — של הגברת העדינה. הגויים, לצהרים — לעת הצהרים, ובב"ץ: בצהרים. ושיכון — ב"ץ: וישכו.
ושיכון וכי — על פי איוב ג, ה: תשכן עליו עננה. — 61. וכפתה — ב"ץ: וכפתה. וכפתה ואגמונה — על פי ישעיוו ט.י.ג. יקוסט — יקצת, נירית, יחזקאל י.ט. ולא תהיה וכי — על פי איוב ט.ו.ב.: וכפפו לא רעננה. — 63. שעיראותם. אך כאן כינוי כללי לגויים. בתער השシリה וכו' — על פי ישעיוו א.כ. גם — ב"ץ: אס. בשנה — בשנה, השוע ג.ה. — ריב לאוביינו — ב"ץ: ריבה ריבי. — 66. ושובב יחזקאל לא, גה. — רצונך — ב"ץ: רצוניך. — 67. וב"ה — ובורך הוא.

הערות למבוא

1. ראה מאמרנו, שארית מן דיואן אברהム בן חלפון, בתוך ציונים (לזכר י.ע' שמחוני), ברלין תרכ"ט, עמ' 58–81.
2. כתב היד נרכש על ידי סוחר הספרים המומר המפורסם שפира, והוא שמכרו לספרית ברלין.
3. דודזון, שם, עמ' 77.
4. דודזון, שם, עמ' 60.
5. ראה מאמרנו, שני תוכחות לר' אברהム בן חלפון, בתוך מנחה לדוד (ילון), ירושלים תרצ"ה, עמי קפודצן. ראה מש"כ בעניין זה במאמר, לאייהו מחברו של מדרש חמודת ימים התימני, תניגס גיד (תשל"ב), עמ' 67–68.
6. ראה מאמרנו, חמשה פיעוטים לר' אברהム בן חלפון, תורבץ יח (תש"ז), עמ' 193–187.
7. מהדורות ר' רצחבי, ירושלים תשכ"ה, עמי 84.
8. הכתובה באה בראש השיר, "שושן בנני האהבה זורה" ופירסתמה איש שלום, שם, עמ' 190. השיר עצמו נופס על ידי דודזון ציונים, עמ' 63.
9. בנדפס: תחניתה, ואין ספק שטויות מעתקים היא.
10. איש שלום, שם, עמ' 188.
11. הדפסו איש שלום, שם, עמ' 192–193.
12. והשווה דבריו ד"ש קראוסו בספריו זכרון תימן, על בית בחודידה הבניין מעכם דג ענק. דבריו קראוסו, בתרגומו של י"ר מלכה עומדים לראות אוור בספריו, יהודי תימן במאה הי"ט.
13. לא נופס עדין. ראה תיאורו על ידי ר' רצחבי בראשת ה' (תש"ב), עמ' 155–153.
14. הראשון נדפס בשבט ועם ו (תש"א), עמ' 232–238, והשני במחקרים המרכז לחקר הפלקלור ג (תש"ג), עמ' קמה-יקמת.

- ופסיפון בהלמוד מתחזה נא:
אשר מירה שחורה בו שכנה:
ובן ריאה תלקה בגיבנה:
ובן אם צמקה מרוב מגנה:
קצת גופת ונפרד כלבנה:
ואם ריקם בליל נמר ושנה:
ובן אם נסמכה אוונה לאונה:
ותמלופם אשר לא כתבנה:
ויצאת ירך אשר בפ' אמונה:
וילתי ווליה הקפנה:
בליחת בה ומלה נאמנה:
בהתמסס ופשט עור בצענה:
במיהפף אדרמת לבנה:
ברוב בשר אשר חופה לבטנה:
ונעקרו לחוץ ותונגהינה:
בחילתה אשר היא בה ספונה:
ובן אם חסנה סלע הגונה:
שמור אותם וסורה מטלונה:
בבנת עין וקוץ תאינה:
יתרי חסדו לך מגן ואנה:
וזהו יתמן לך חסדו למנה:
ומפאר פיו ומוציאו שמרנא:
תוורר נפשך מבוא בשינה:
וסורה מאשר יונח ויישנא:
יתמידך ותמצאה חגנה:
וישמע עלי פיך רגנה:
יתמידך במעדנים דשנה:
לטנור ארבת אבות יונחה:
וישבור עוז גברת העדינה:
ונשכנן על מאור יומחה עננה:
ולא תליה לעולם רגנה:
וישבר בפתע ראש אוננה:
יגלח גם יקס פניו בברשנה:
בתהשך שרורתו ערינה:
למולך חז ופי חרב שננה:
ויתעלס באהבה נעננה:
רצוק אל לבייר קדרש נונגה:
לדור נדור ומשנה לשנה:
ולפען כי יטופר חסך אל

הערות וביאור לשיר

תרגומים המתוות: וזה שיר הכלול מניין הנבלים והטריפות על פי מה שכלה אותו מסכת זו (מסכת חולין) והוא חיבור וכי. התלמידי — בלשונם של יהודי תימן יש למלה זו אף משמעות של חכם, בהקבלה לצירוף תלמיד חכם. יש"ל — ינון שם לעולם. לשון הכתובה בכתב יד מכובן בן צבי (להלן: ב"ץ): "והדי נ"אם بعد מאירתיש אל תלמיד והוא נ"ס החכם הפטיש ר' אברהム יש"ל ב"ר חלפון נב"ת ו"א נשידי". ותרגומה: וזה שיר (לאומרו) לאחר שיקבל התלמיד הרשות שחייטה והוא חיבור... ינון שמו לעולם נשמו בעדן תנוה, ויש אמרים נשידי. ובכתב יד המכובן הפטישים: "האד'א כתאב שרה הלוות שחייטה תאניא האדי'א אל Kol מתמצ'מו פ' אלנביות ואלטריות והוא נ"ס לתלמיד הטוב רבי אברהム ב"ר חלפון ב"ר שלמה צ"ל. והתרוגם: זה ספר ביאור הלוות שחייטה בשניה, שיר זה עוסק בנבלים וטריפות והוא חיבור לתלמיד וכו'.

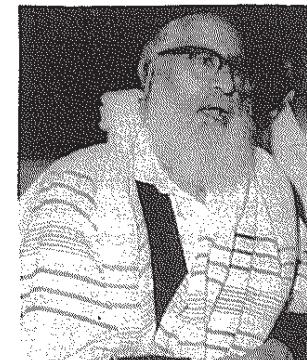
— 3. להשכילים — להבינים — 4. עברו — עברות. — 7. אות — ב"ץ: תאות. תעמוד וכי — על פי זכריה ג, א: והשתן עמד על ימינו לשטנו. — 8. רגינה — נרגנות. — 9. ולא תברה — ב"ץ: ואל תרבה. כי לתאה וכי — הבשר נועד רק לקיים את הגור וללא לעזנו ולענו. — 10. עדות אמרה — התורה, על פי הלהיט יטה. — 11. אבות שמונה — מקומות השחיטה, שייעור השחיטה וכו', המנויים בהלוות שחייטה להרמב"ס פרק א הלכה ד. — 13. ומונה — את הימים עד למות. — 15. שוחט בכובע וכי — ראה הלוות שחייטה א, ה. תרבץ — ב"ץ: תדבב. — 16. והשוחט וכו' — לכל הנאמר להלן השווה הלוות שחייטה להרמב"ס פרקים א.ד. — 18. בבמי השכינה — בעוזת המקדש, ראה הלוות שחייטה בא. — 22. שחייטה הטמונה חדלה, אחד מחמשה דברים המפוזדים את השחיטה. — 24. והחרש — ב"ץ: וחווש. — 27. ואלו הן וכו' — שבעים הטריפות מנויות הלוות שחייטה פרקים ה.י. — 29. והמסס — ב"ץ: והמסס.

בְּנֵי חֶפְץ

סיפור נוחיי היהודים בגלילות רדאע - בזורה תיכון

סיפור לי הרב צדוק סאלם ערכובי נר"ו.

נסים בנימין גמליאל

השינוי הפחאומי שהתחולל באיש, התנהגותו המוזרה, לא החיריו עוד כל צל של ספק בלב כל רואיו ובני משפחתו שהוא אכן „msehoror“ — מכוון. אדם שהיה עד אחותן ציהה אלעקל ואלבון (= בריא בנפשו ובגופו), ללא גגע או מחלת גופנית נראהין לעין, אדם כזה אם הוא מגלה לפטע סימנים מדיאגים של מהלה בלתי מזויה, מחלת נפש, אותן היא שווא נגע ע"י המזיקים הרואים ואין נראים. אבל כיוון שאין זה מדרכם של השדים להזיק לבני אדם ללא סיבה ולא התגרות או ללא פקודה מבעל חפן (צאהב כתאב) — הדעת נזונה שהאיש כושף ע"י אויביו; ובקשי נפשו של איש זה הם כידועו בני המשפחה היריבאה שבמקרים.

ומשהגינו לכל דעה זו — פתחו בני המשפחה בחיפושים מודוקדים, בחורים ובסדרים ומאמציהם לא היו לשווא. תוך כדי היפוס מזאו מתחת לסף ביתם (אחד המקומות המודעים להטמת קמייעס ולהחשים) את ה„סחר“ הנכ"ל, בצוותת פתק מקופל, והגilio עורך עברה וזעם ורעד גודלי מתמייני ה„סחר“ הנכ"ל, בצוותת פתק מקופל, והגilio עורך עברה וזעם ורעד גודל. מתמייני ה„סחר“ לא השיכלו לא-תירו עמוק ועמוק, כי את מעשיהם עשו בלילה בגנבה ובחפוזן.

ולא היה צרי על כן להתאמץ בכך לחשוף אותם לעיני כל. הרגלית המרגשת גמירה תינך ליוו של השיך חסין צ'יפאלאה, והיה ברור מצורת האותיות כי ה„סחר“ נכתב בידי יהודי. מובן מאליו שהחasad למשעה זה נפל על ראש המשפחה היריבאה, שנتابע להתייצב מיד בפניו אדונו ולחתוודות על פשעו. בתהלה החחש האיש כי יש לו קשר לעניין זה אולם כאשר לחץ אותו השיך הוא לא עמד בפניו אלהז והודה במעשה. ולא רק שהוא נשבר והודה אלא הוא גם מסר בקהלות הרבה את שם היהודי ששכר אותו לעשות לו את ה„סחר“...

אחר הדברים האלה סרנו באחד הימים, אבי ויל ואני, לכפר דרך מצבע, הרחוק מרדאע כמhalb' שעה אחת, לרוכול ולסחוור את אנשי המקום... אביז'מוורי סאלם ערקיובי ר'ית, היה נכבד ומקובל ומהימן בעיניו השיך חסין צ'יפאלאה שיך מהוו אלקפה, ובعينי אנשיו ומשגונע לוゾה שאנוינו נמצאים בכפר-מיהר והזמין אותנו לעלות אליו לבתו.

נער הייתה עדרין וכורוך אחורי אבי ועל כן מה גדלה או מבוקתי כאער השיך שם עינו בי ושאל על אודותיו.

„זהו בנך, يا סאלם?“ — שאל.

„זהו בני, يا שך, עפק אללה“ (ישמך אלהים) — ענה אבי ממוקם שבתו באולם האורחים הגדול. אני ישבתי מכוח וצפוף ליד אבי.

— האם שאטר הוא (בן חיל) ויודע לך רואו ולכטוב כמה? — יודע הוא לקרו באעלבראני — אמר אבי בגאווה מסותרת — אך נער הוא לחיב ללימוד עוד הרבה...

— אם כן, הרשה לו ויגש אליו...
הכבוד הזה שנינתן לי אני הקטה תמה היה וمبיך וקשה היה לדעת מראש את חכלתו). השיך ישב במקום מסבו הקבוע, לעס קאת ויעשן נארגילה. השעה קרובה היהת למנוחה. באולם ישבו עמנו עוד ספר גברים מאנשי המקום, מכורבלים ודוממים, ועיניהם בשואות ואוניהם קבועות לכל רוחש וניע וניד של השוק. קרוקר הנארגילה ניסר בחלל הגיגי ומתרגע. אבי ויל פנה אליו בקהל מצויה: קומה ילדי, וצמץ בקהל השיך, ונשקה לו בראשו ובארץ כובתו...

קמותי מבויש, וביענים מושפלות גורתי עצמי עד למקום מושבו של השיך. נשחתה לו כמו זה והוא תפס بي בחיבה, הושיבני לידי ושאל: מה שם? צאלח — ענייה.

בכפר דאר-מצבע שבמחוז כיפיה המשתייך לנפת רדאע רדאע חייו שתי משפחות גויות יריבות וצורות אחדת את רעותה. כפר זה, ועוד שלשה כפרים קטנים הסמור כים לו — דאר אלעמוד, דאר אלעין ואלבאט, נמצאים בא-בעלתו של השיך חסין ציפאלאה היושב דרך קבע בדאר-מצבע.

רוב תושבי הכפרים הללו, על נשיהם וטפס, חסום בצלו של השיך הגדל ונוחשימים למשעה כעין ילידי בית. זו אינה עבדות ואך לא אריסטות במובנה הדרוז אלא צורת חיים מוסכמת העוברת מבאות לבנים. השיך אחראי לכלכלת תושבי כפריו, בימי רעה כבימי טוביה, מגן עליהם נזון להם בתים למוגרים, מהם, בתמורה לכך, מעבדים לו את אדמותו בכל עונת השנה ונוחשימים לאנשייו" את משתי המשפחות היריבות שהזוכרנו פנתה ליהודי אחד ושמו מריה מוחפוץ, מהעיר רדאע, וביקשה ממנו בסודיו סודות ל„כשר" את ראש המשפחה היריבאה בעלי דברם לעשות לו „סחר" במנוחה לפגועו בו בצוורה הלקה ונקייה שלא תעורר חשד, בכלל, גויי תימן האמיןו, שהיהודים, בכלל ובפרט, מומחים לעניין זה מאין כמותם. כל רוכל יהודי היה נחטב בעיניהם ל„בעל חפן" הידוע לשלווט בכוחות עלוניים, הן מנימוקו של „ארור מכיה רעה בסתר" והן מוחש להינוק באופן אישי ע"י המזיקים מתוךה מהתפקידים עליהם. אולם לאחר שהללו הרצו לפניו את העול שנעשה להם לדבריהם, מיידי איש חרום, ולآخر ששיכנוו אותו, כי איש רע זה ראוי לימות, ואם לא לימות — לפחות לעונש העולם, — לאחר כל אלה ולאחר שהבטיחו לנזרו סוד אפלו כשהחרב הדה מונחת על צוארים — נאות היהודי ל, הס-חכן" ולעשות כבקשתם. מובן כי יותר מששתכנע מן הטיעונים — נחפה היהדי בעיקר מושך והגמול שהזכוו לו. זו הייתה מלאה נקיה וקלה, ומה לא עשה היהודי עני למען הפרנסת... במלחה דרש שני ריאלים, חק פחתת אלכאב (= דמי פחתת החפן) ועוד חרגול שחרור ל„פדיון" וקיבלו. דמי-פחתת-החפן הם תנאי ראשון והכראה אצל כל „בעל חפן“, כי בלאדי חשלום זה אין החפן יכול להיפתח... ובאשר לשכר העיקרי — הדבר ישר תלוי ועומד עד שיהיו תוצאות. והיה אם הושגו התוצאות הרצויות — בעל החפן היה בא וגובהה את שכוו, ואם לא היו תוצאות מסוימות רצון — אין לו בעלי החפן אלא מה שכבר קיבל, כמובן, דמי-פחתת-החפן בלבד.

איש הם. וישראל היה מריה מוחפוץ ומלאכתו עשה באמונה... הוא העתיק את ה„כישוף" המבוקש מתחן ה„חפן" שלו ולא החシリ דבר מאותייתי ותגויי וסימני ומלותיו וצירוריו. הכישוף נכתוב לשם של המכושף, הכליל „השבועות“, „שמות“, „צירות" וטלסם" והסתומים בקהל מוחצת ומעוררת אימה המנוסחת בלשון פיטות זן:

מא אכל — נגע תרגום:
ואם שכב — מא הגע
ואם נסע — ישוב מודכו
ולא סאר — רגע
וג„כישוף" לא החטא את מטרתו. האיש המכושף ניזוק קשות ושלש הקללות נתקיימו בו במלואן: מנוחתו נטילה וشنומו נדדה ותיאבונו סר מגנו וכשהחליט לרדת לעדן למטרת ריפוי לא יכול להמשיך את דרכו וגנוס היה מעצמת מחלתו לחזור מאמצע הדרך ולשוב לביתו...

אנשי המקום עמדו והחובנו בנו ואחדים מהם השתאו למטרת בונגו. אני עצמי לא באתי בסוד ההכנית ולא ידעתבי באיזו צורה מתוכננים הורינו לרצות את השיר. לפחות, כאשר הרבה עינים היו געוזות בנו, חפס מר' מהפוץ' בבנו בשתי ידיין, השכיב את הבן המשכן על פתח הבית ועקרו בחבל כמו שעוקדים טלה לקרבן. תוך כדי מעשה העקדה קרא האב בקול חנק ונרגש, לעיני כל המתקהלים: هو יא שיר, הנה באנן לרצות אוטך (נרכז') והבן הזה הוא הריצוי (אלציא...).

נעשרה נורא זה הדמים וועוז לב כל מי שהזה בו, כי מי ראה או שמע שמקריבים בני אדם לריצוי ולפיוט. אני עצמי נרעשתי כולי למראה הדיל העקו, שההה בן גיל, ועצמת אותה הויה קשה שעברה בי לא חשכה מלבי לעולם. השיך התרגש אף הוא עד מאד מן העתירה הבלתי רגילה של יהודי עני, שלא היה לו מה להזכיר זולת בנה, ואמר בלב נאמר: קרבנכם גורצה, התירו את הילד מסוריו והכנסו הביתה.

רושם המעשה הרואוני היה עז ביותר, מעורר תملת, והתחה- בוליה השיגה את מטרתה.

באותו ערב התקינו ליד כתף פרחים והניחו את החור על ראשו. הפרחים המתחדשים בטבע באו לסלל שהילד כאלו נולד מחדש. הערב הסתיים בסעודת חגיגית לכבוד הילד ולכבוד המשלחת והגורה בוטלה.

הערב הסתיים בסעודת חגיגית לכבוד הילד ולכבוד המשלחת והגורה בוטלה.

אל הקורא

شمוחים להודיע כי עומדים אנו להוציא לאור ספר אגדות-תימן

אשר אסף ובירר וניפה ועריך והעה על הכתב עורך אפיקים — נסים בנימין גמליאל מאה סיפור וסיפור, בלויי מבוא כללי מקיף, פירוטים, הערות לסיפורים, לרבות תלדות וויהם של המספרים. מן המובהר וממן המיטב של הספר העממי התימני, אוצר בלום הנכתב לראשונה על ספר והעליה לראשונה על מכוב הדפוס.

מכוב בעברית מנופה ומפולפל בכל הסטמנים הריחניים והמטעמים העיסיים של שפת המקור.

הלא כד פרותה המספר (אלמסאמאי) את סיפורו: המספר: תרגום:

יקולו פיאלאומאן כאן פי ואחד מספרים שהיה אדם אחד מאחד ואיליא-אללה סובאהנה. אין אחד אלא אלה ישתחוו די מא יקול „סובאהנה“ — מי שאינו אומר: „ישתחוו“ עדלווה מון ראס צ’יהאנה!!! ידרדרו מה בראש צוקים.

השומעים: סובאהנה!!! ישתחוו!!!

ובדברי נעלמה אלה מסים המספר את סיפורו:

תרגום:

אנענו פה והם שמה בית אַבּוֹתָם יחי לשכמה

מי שעדנו חי זמי שמת באה

אם אכת ספרנו — קאמת לאלהם

ושועומים: אוחיאק אללה ואעכח לסאנקן ולייטומעים יגעתם רוחיכם אללהם

יעניך אללהם ויעניך לטונגן!!

מפתיע, מרהיב העיה, פלחי'ם את הרמיון

מתאים לכל אדם, לכל גיל ולכל זמן ניתן להציגו ברכישה מוקדמת במחיר ארבעים לי' בלבד.

הרוכשים אותו מראש — יירשו בגוף הספר ועם הופעתו יישלח לביהם.

את התמורה, בסך 40 לי', יש לשלוח לכתוב:

נ”ב גמליאל, חדר 13, דמלה.

הזרו והבאת דשמה והברור אל בתקן ואל הדר משכבה.

העיש עצמד בנכט תרבותי שאין עורך לו!

— הוא יא-יאחמר אלען (או אודם העין), חראה לי בקיוחת באוות וקרא באוני את הכתוב בניר זה!!! השיך הושיט לי פתק מקופל בצדota גיל וויהה בעניין רב למוואז פי. הוא עצמו לא ידע לקרוא ואין הדבר נחשב לו לגרירעתא.

פתחתי את הפטק, ולתודה מהתי וליושי מצאתי בו צירורים משונים, שמות מלאכים, צירופים והשבות ועדות, ולא ידעתני להרפה, לקרוא ומה להשמע. זה היה כתוב נשגב מבינתי וכמעט שעמדי על סף הכתולן, אולי ברגע שעמדי כבר להזדחת בכתולני ובבורהותי — מצאתי, לרוחתי ולשעותי, בקצת הפטק מספר משפטים שהיו כתובים בלשון בני אדם. ממש מצאתי אותם עפקתי את כל המכשולים ומיהרתי אליהם להציג כבודי וקראותים בסיפוק ובהטה עמה רבה:

מא אכל — נגע, ואן רקד מא הגיע, ולא סאר-רגיע. קללה איזמה זו שקראיyi אותה לחומי בצחוח לשון — הדדה כלמות פטישים על ראשיהם של כל הנוכחים, החרידה אוטם והטילה מورد בלבבם. דומה כבדה שלא ידעת פשרה רביצה בחלל האולם. אבי זיל חס לא בוגות ואני נבוכות עד מאר.

שמע נא יא אבו צאלח — אמר השיך לאבי לאחר שתיקה רועמת — מהוים והלאה גורני על כל היהודי שיכנס לכפרים שליל, להוציא את סאלם ערקיובי לבודו... על מה יצא הקצף, يا שיר, עפק אללה? — שאל אבי בנהת, בנזין לפוגג את הרושם הקשה של הדברים שהושמעו וליטול את עוצמתם, — יתכן שהילד טעה בקריאותו... הלא אמרתי שהוא צריך עדין ללמידה...

(לאחר זמן למדתי מאבי שאין מגלים תכנים של קמייעים, אהבות), שנאות, כתבי כשווף וכדרו, שנעשו בידי „בעל-חפאץ“ יהודים בשביב הגויים, כי הומר זה מכיל לרוב שיקושים ממש או קללות וחיבר להיות חסוי, מן הטעם שיישראל ערבים זה זה ובבחינת סוד זה ליראיו).

— הילד לא טעה, يا אבו צאלח, הוא בנו של אבי ולא למד עדין לשקר... ומהו העניין, يا שיר, עפק אללה — הוטיף אבי לעשות עצמו כמו וכך מארך לידע, למרות שתיבין כבר כי המדבר הוא בכתב כישוף שנעשה בידי היהודי.

— והוא, סחר, يا אבו צאלח שכחב אותו היהודי פלוני נגד אחד מאגשי וגרם לנו נזק שאין לו תקנה...>.

— מכל מקום, תקפו של השרח' כבר פג, يا שיר. מרגע ש, השרח', מתגלה ברבים — כוחו בטל. האיש שכושך ישוב לבטח לאייתנו מהיר למחר...

דבריו האחרוניים של אבי זיל הביאו לאגנת רוחה ולהקללה גדולה בלבות השומעים. פתאים אלה, והשיך בראשם, אנשי אמונה הם ולפתוחם אין גבול.

ואף על פי כן, يا אבו צאלח, כבר נחתם דינו של היהודי והה — קבע השיך בהחלויות והדגיש — איש לא יחלץ מגורלו ואיש לא יישנה עוד את דעתך...).

וכאשר ראה אבי מורי זיל כי כלת הרעה מעם השיך להכות את היהודי נפש — היה ברור לו כי יש לפעול במחירות להשיב האף והחרון ולהעביר את רוע הגורה. מתחוד מגע הדוק אתם יודע הוא כי הבדוים שוחררי נקסם הם וגוטרי עברה ואנשי דמים וחיה האדם אינם שווים בעיניהם שבולות דירה. מרוי מהפוץ' לא יוכל מעתה לאצאת אל מחוץ לעיר לתור אחריו פרנסה למשפחתו כדי שלא ישמש מטרה לכלורו (תועה) או לפגין בגב.

וכשהזרכנו העירה זגה אבי את עיסוקו ומיהר בראש וראשונה לבחו של היהודי והעמידו על הסכינה הנשכפת לחיוין. היהודי פחד פחד-הדים וביקש עזה. אבי זיל, שהיה בקי' במגאותיהם ונוסיהם של שבטי הבדוים בארץ המזרח, וידע היה לעתור ולרוצח — יעץ לאו יודי עני מה שיעץ, ושניהם קבעו מועד לביצוע תוכניותם.

יוםים לאחר מכן יצאו שני אנשים ושני ילדים מבקעת היהודים בעיר רדאע ומגמת פניהם כפר דאר מצוב הקרווב. אלה היו: מרוי מהפוץ' ובנו הקטן, אבי זיל ואני עצמי, עם שקיעת החמה, לעת שוב העדרים מן המרעה והאנשים מן השדות, עמדו רוגליינו בפתח ביתו של השיך חסין ציפאלאלה — שיך מהו אלקיפתא.

שירת ישראל בתימן - מבן הנושא העלייתי

מאת רצון הלוי

لتאותיהם. הם אומרים עלייה, על אשתו של פוטיפר, שהבגדים שלבשו לא לבשה ערבית, וערבית לא לבשה שחרית. וכל זאת כדי לגוררו אל חטא הניאוף, והוא התגבר על יצרו ונחלץ הימנה. (יומא לה, עב). בשירה התימנית מצויות סדרות אחדות בנוסח הנדו שנפנו. השיר הסיוני הראשוני על יוסף נכתב בידי אבא שלם שבוי. והוא בני נצורה שכואת שאפשר להעמיד אליו את כל השירים הרבים שנכתבו על עליות יוסף ולללות מהו השוני בין השירים של כל משורר ומשוררת. החש- ואהה של כל מכלול השירים שקנאה-המידה הוא שירו של השבי שתחלץ אותו לא ספק מה צורך לנטח כל שיר ושיר בפרט, שזו עבודה גדולה למדוי ומחייבת אריכות מסובבלת לא צור.

בטרם נישא אל שירו של השבי מתעורר בו צורך להציג באוצר השירה של איו-שהיא פורה מפוזרות ישראל כדי לראות מה בפי המשוררים דשם לבני הנושא זהה שהעסק כל כך הרבה משוררים בתימן.

לפנינו „ספר שיר ידידות“ האוצר בתוכו את מבחר השירים של חשובים המשוררים העברים בפרט אפריקה. אחד החשובים שבhem הוא ר' דוד אלקיים. בעמודים ר'-ר' רג'ב מציין שיר בן חמלה פרקים קרים המוקדש לפרשת יוסף. משורר זה, כאשר משוריין צפון אפריקה, שר את שירתו ללא מקבאים מודגשים, ללא הקפדה על התנועה והיותו, אלא בחירותים המכxis את התרכזות הפנים. מטענו הלשוני העברי צורף ומצווק. והנה פותחת השיר הראשון:

מאל נאדר אַשָּׁאֵל משאַל
קְשִׁית שְׂרֵפִי קְלֻשׁ יְבָל
ירָצָה נִיב מְהֻלָּי
הַגּוֹנִי פִּי קְשָׁמִי זְבוֹל.

דבר הרاوي לעין הוא, שהמשורר הכותב שיר סייפורי מובהק על יוסף רואה בשירו מהלך לשם ומתרפל לשירה הזאת תקובל בשמי זבול. בית השמי הוא מתחיל בעצם העלילה וזה לשונו:

אלֶה בְּנֵי יְעַקֹּב אִישׁ אַחֲלִי
קְצַן שְׁעַשְׁוּעִוּ לֹא גְּבָל
בֵּין חָרֵי יְבָל.

כוננות המשורר שנגע יוסף לא מצמצם את שעשוינו בין ערמות היבול של השדות, שבחסם רעה את צאן אביו יהד עם אחיו, אלא חלם חלום מלכוות, שהקיף עולם ומלאו. עד כאן הפותיחה לשירו של ר' דוד אלקיים, מצפון אפריקה. ואין אי'ה בבואה עתתנו להציג את הנני סוחרים השירים לפוטרי עליות יוסף נציג גם את ניסוחיו של אותו משורר. ועתה הנה הפותיחה לשירו של השבי:

תרגום:
הַדִּיד שְׁנִמְתִּי זַיְן נִינְסָן
בַּעֲרָרָה בֵּי נִיב זְבִיד
בֵּין כּוֹרְדִים אַיִץ וְשָׁוֹשָׁן
חַמְדָת יְפִי פְּרָחִי זְבִיד
אַפִּי שְׁתִי וְהָרְבָּכָסָות
גַּם רֹוב בְּשָׁמִים בּוֹקָקִים
בֵּין מְחַמְדִים אַשְׁקָנָה
טְלָוֹטִים דָל בְּעֵנָה
קָאָרֵל יְמַן וְחִוּנָה
בְּחִיל רְצֹוֹנָךְ אַרְלָמָרָקִים
סּוֹד פָּל הַיּוֹתֵן גַּעֲנָן
קָשָׁר נְפֹשּׁוֹת בְּלָקִים
מְרִיזָן אַלְטְּפָאִיעַ פִּי קִירָאָן.

עד כאן הפותיחה לשירו הנادر של שבוי. הפותיחה عمוצה ברוב שנים, ושוניות וינוות, שהרי מדבר כאן באישיות מלוכית אשר ההזר וההתפרקת של המלוכות הattleו אליה מראשית גורויה. הוא מסיים את הפותיחה בתפילה ליוצר האדם, המrix את הטבעים ומזיג האדם בחזק ותעצומות גורליים. בבית השמי הוא ניש מיד על עצם הנושא, והגישה שלו שהוא סיירות גם היא בונה בצרות פניה אל בורא עולם שיווסף בטח בו והלך בדרך גורלו למלא את רצון אביו, וזה דבריו:

תרגום:
בְּךָ אַחֲפָל יוֹסֵף וְלָא.
בְּטַח בְּךָ יוֹסֵף וְלָא.
חַיָּן סָאֵר פִּי כְּבָטָן כְּלָא
עַת בְּדַבְּקָבָר רַיְק וְזָר

עתה לאחר שמוסגים לפנינו פותיחה השיר וניסוח התחלת העלילה בגרסתו השירית של השבי — הנה נעני בשיר עליות יוסף מנת ר' עודד בן זכריה. הנה הפותיחה וניסוח התחלת העלילה: המשך בעמוד (23)

פרשת יוסף מהבחינה הסיפורית הינה, ללא ספק, אחת העליונות המופלאות בדברי ימי האדם. היא תופעת שטה נרחב במחשבת האדם הנו בישראל והן באומות העולם. הקוראן מגדיר את עליית יוסף כסיפור היפה שבסיפורו אנוש.

בין היצירות הנכבדות שנכתבו על רקע עליית יוסף יש לציוון, ביחסו, את ספריו של תומאס מאן על „יעקב וביתו“, „יוסף ואחיו“. ספר גדול זה מצטיין בכך, שהוא מבסס את כל העלילה על רקע מדרשי חז"ל, ובעקיבות מפליאה משריש הוא את הספר המקראי על קרקע חז"ל. כך צמחה עלילת „יעקב וביתו“, „יוסף ואחיו“ —

יצירה שהניצה מרחוב עלייה וירחף עליה לעולמי עד. אין להעלם, כמובן, מי-או-סיטו של תומאס מאן, שרקעו הוא אגדתי. וכבר אמרו חכמי: „אין סומכים על דברי אגדה“. בשירה התימנית תופעת עלילת יוסף את המקום הראש והראשון בכל שיוי העלילה לדורותיהם ולמגנוויהם השוניים. גורלו של יוסף, שכלל נכחד קרוב ללבו של כל יהודי, שהתנתקה בתגבור יהה הקשה של הגולות. קרבת נפש זו היה אישית בעיקרה, והוא מהו דוח מניע לככובת שיר.

יהודים רבים מאי בתימן נוגלו בגלגולם מזרים ומשונים מעין גוליו של יוסף הקדמון והגיעו למדינות סמכותיהם למדוי. לא רק בחצרות מושלים ושוויכים מוחזאים בתימן, אלא אףלו בחצר המלוכה עצמה בין האנשים האלה היו גם כמה משוררים, ואפילו השבאי שעמו הייתה לו עמדת סמכותית רבת-השפעה אצל כמה אימאמים של ממשו בימי.

יוסף הצדיק נושא בעצם אופיו וקורותיו את הגורל היהודי. היה היה היהודי הראשוני, שנקלע לנכחד ומכוח פקרותיו, הכהנו ומרצו הגיאע לגודלות ושלט שלטונו ללא מצריהם על מעצתה-העל של הזמן הקדמוני. בהקשר זה יש לזכור שמכירים היהת במשך אלפי וחמש מאות שנה גבורת העולם הידוע של הזמן הקדמוני, בלי שהיה לה מתחרים. זו תופעה שאין דוגמתה בתולדות האדם. דבר זה מסביר לנו אולי את חלומות המלוכות של יוסף, שחיה בצלת של אגדות המלוכות הפרעונית.

אם נשווה את חלום הסולם של יעקב, זה הסולם המוצב ארecha וראשו מגוע המשממה והחולם היה גולה עני, שמחוץ למקרה לא היה לו מארמה, ונאלץ לשים אבנים למושאותיו, בהדרדר תרמיל לשימוש מרשותו לו.

אם נשווה את חלום הסולם עם חלומות המלוכות של יוסף לא היה היה השווה לא לוטבו של יוסף. השלב הראשון בחלום יוסף היה מושחתות של אלותם בשבה. השלב השני, אחות-עשרה אלותם מושחתות של אלותם בשבה. השלב השלישי, ככלומר, חרוג מאקלים המשפחתי והמקומי וכבר המשמש והירוח עם אחות-עשרה כוכבים מתחווים לו, ליווסף. לשלב הזה אין הסבר ממש. וכבר אמרו תהמה על כך וגער בו אמרה: „הבא נושא אני ואძק ואחיך להשתחוות לך“(בראשית לא). כוונת יעקב היא בפנינו כלפי יוסף, אםאמין להוט הוא שאחיך ישתחוו לו, על כל פגמים נתגלו זדבושים שאותו יוסף חולם החלומות הגיע אמן ממלכות גס כנוכחות החלה עליו ועל בללה הממלאת מקום רחל. והואפם ולאחר מכן לפרקעה של גודל מצרים.

לעטם שלטוונו של יוסף על עס גודל החולש על גוים רבים לא נתנו חז"ל ערך מיוחד, שכן זה היה שילטה של יהודיו על עס נר בכרה, זהו שליטו חולף לא משמעות מיוחדת לגבי גורל האומה. חז"ל היה עדים לכך שהרביה יהודים בזמנם הגיעו לעמדות שליטו גבותות בארץות שונות. דבר זה הוגדר בפיהם לאמר: „והו איזדים לשובייהם“. אבל כאמור לא יחש ערך מיוחד לגבי גורל עדים. לעומת זאת גודלו של יעקב בעיניהם בכך שהוא צדיק ונמנע מחתה. אלא שגם המגנות זו בא באזות דימות דיוינו של אביו שהופיע לפניו ברגע הנקו בהדרות רוחנית והatialו מצפני.

ח'זיל מציגים שלשה אנשים הולכים לפניו היה הילה של מיזות אונש נעלמות, שלא בני האדם היו הולכים מפניהם ליפויו היהת השמי. הילל הילל שלמרות עליינו התגבר, עמל ולמד תורה והגוע בכך עד כדי מסירת נפש. רבוי אלעזר בן חסמא לעשורים, שלמרות עשרו העזים לא רדף תעוגות ולא עסק בחבלי עולם, אלא היל מער לעיר ומקהלה לקהלה ללימוד תורה. יוסף לרשותם, שרודפים אחרי יצרם ומשתעבדים

לדמותו של ר' סאלם בן יוסף זנדאני

מעבודת אדמה בתימן אל בפר ינון בדרום

מאת יוסף דוחח-הליוי

זהו נפטר בעיר ירום, במספרנו לארץ ישראל. הוא היה האיש שיצב את הינו, בנותו את תורנה בקרבו, מכוה הוותה תלמיד חכם מופלא, ואיש בעל ראש מנהיגות מהונה ומשכנתה. המוסלמיים מלווים את היהודים העולים גבאי ובהפצרות להשאלה במקוב.

יחסינו עם הגויים שכינוינו היו טובים, שלא הייתה דוגמתה במקומות אחרים. חיינו עם שכנות טובה וריעות אמיתית ותמים הם הערביים את ארומתנו לישובי האזור. באזורה זה התהילנו חמושי נשק כמוהם. ידענו לרכוב על סוסים בהדרכם, בלי שימוש על דעתם דבר יהודינו והייתה לנו שנים מהם באמנוננו.

ובשעה שהגיעה אלנו הבשורה בדבר תקומה מדינת ישראל וכל קהילות היהודים החלו לנווה לעדן, במגמה לעלות אל ארץ הגאולה, הינו אנו מן הראשונים לתחזקה. אני, אישית, זיכני הקב"ה להיות אחד המעניינים והודוחים ליציאה מהירה מתימן. הזעתי את בני הקהילה והודעתים שהרגע המוחלט, אשר ציפינו לו דוריאנויות הגעה, יש לנטרש הכל ולעלות זיונה.

ביהיוודע ליעכנו הגויים דבר עזיבתנו את בתינו ורכושנו, שנცבר בעמל דורות, היי נדחים ומוזעים. בשעת יציאתנו הם בכנו ילדים. רבים מהם ילונו מרחק שרות קלומטם. היו

נכברים שעזינו לנו העוצמה קוסמת ובלבד שנשאר. אנו, היהודי-תימן שמרנו וניצרנו את מנהיג אבותינו מדורי-דורות. תורתנו היתה אמונהינו ומקור חיוננו עוננו. שבתות ומודדי ישראל היו חרדים הדרת קודש עד כדי השראת-שכינה. הילדים קנו תורה מגיל רך אצל מלמדים דודקי בכתבי הכנסת ובבתים פרטיים, והרחבינו את לימודיהם יחד עם הורים בשכונות וימים טוביים. הילדים למדו תורה מדרש ואגדה והמבוגרים עסקו במשנה, בה-רמב"ם, שולחן ערוך, זוהר, מקור חיים ומדרשים.

כתב-יד שנעלמו

אנו הבנוינו עמו כתבייד רבים, בינויהם עתיקים ויקרי-עדין, אך לדבון לבנו, נלקחו מאיתנו במחנה האשד, תוך הבטחה שליחי הסוכנות ישרמו עליהם עד הגיינו לאرض ישראל, שאנו יוחזו אלינו כתבייד-קדשנו. אולם בהגינו לארץ נעלמו מעינינו אותן שליחים יחד עם כתביידה.

פעמים רבות דפקנו על דלתות הסוכנות היהודית ותבענו שיחוירו לנו את ספרינו היקרים, אך לעצמנו, לא השגנו מאומה עד עצם היום הזה.

בצד הגיינו הבשורה על תקומה ישראל בארץ?
בתחילת הגיינו מכתבים מן העיר עדן מקרובים ומידידים. במחכים אלה סיירנו לנו אחינו על אודות הגאולה ועל מלכות ישראל, שכמה בארץ ישראל. מכתבים אלה היו נחטפים ממש וועבר-רים מיד ליד והתרגשות היה גדולה ועצומה בכל בית ישראל. אולם היו גם ספקות. עזינו קרسمו בלבד אנשים רבים החששות שמאנו דוחקים את הקץ. אך בשעה שאני החלטתי להתכנס, כאמור, לתווה מארץ גלותי אל הארץ גואלה, והקהל נשמע בכפר ובכפרים שבשביבתו, החלו ראשי הכהנים לבוא אליו לשאול עזה ותוישיה. מיד החלו לארגן את ראשי הכהנים. לאושרי הרבה, נשמעו לי כולם כאיש אחד וקמו למכור כל חפציהם ומטללים,

אך את השdots והבתים עזבנו לרשות המלכות, ללא כל תמורה. נמצאו בתוכנו משפחות דלות-אמצעים שלא יכולו להתחרגן ליציאה. אך אנו אטפנו כספים מיידי בעלי-היקולות וכך ארגנו את יציאתנו של המשפחות העניות וניהנו אותן ודאגנו למחסרו עד הגיינו לעדן. כך נתגללה לי הוכחות לאorgan את המשע לארץ הבחרה. שיריה גוזלה של חמורים וגמלים עמוסי ישישים אנשים וטף יצא ביום בהיר דרומה לעדן. המשע ארך כשלשה, שבאות עדר בואנו למתקנה האשד.

(המשך בעמוד 18)

הנה לפניים סיפור חיינו של איש נכבד בעדנו, ר' סאלם בן יוסף זנדאני, אשר מאז ראשית נעוריו בלב עיר רנטו ובעילותו בקרבו בני קהילתו. לסיפור מעין זה יוכלים וצריכים לצרף עוד عشرות ומאות סיפורים זו-מים. פשוט, לפחות אל זקנינו, בני הדור הקשי, ולראשם מפיהם את חוותות חייהם — הינו: עקרותם מתימן וע-לייטם ציונה.

אין ספק, שישירים מעין אלו יסייעו לחוקרי הדורות, בזמנים לרשות את העלילה הגדולה של יציאת יהודוי-תימן בהמוניים אל הארץ גאותם.

רצוי לכטוב את הספרים הללו מפי אנשים בני מהווות שונות ועיירות שונות, כדי שנתקבל תיאור מפורט על הפסיפס הזה של הפורה התקימנית בתימן. מארי סאלם זנדאני מספר לנו על בני קהילתו, עובדי האדמה, שהתחלו זופי קומה, חמושים בנשק, בקרב שכנים הגויים, באין מכך. לעומת זאת אפשר לשמע על מחוזות אחרים, שם היו מודדים יותר והשנהה של הנויים אליהם הטילה את צילה על חייהם.

והנה סיפורו של האיש: נולדתי בכפר רגוזה באזור ברט, בקרבת עיר המחו ענאן, הכפר רגוזה, שבו נולדתי, שכן על רמה של הר המשתרעת על פני עשרות קילומטרים. רגוזה נמצאת במחוז של שניימי הליכה ברגל מן העיר נגראן, הידועה בתמരיה הטובים. אנו, היהודים, גרו במרכז הכהר, ואלו הגויים גרו מסביב. דבר זה מעיר, שהיישוב היהודי צמח מכוח היישוב היהודי, בשיט לב לכך שאדמות רבות מאדמות היישוב היו בבעלות יהודים והם שיעבדו.

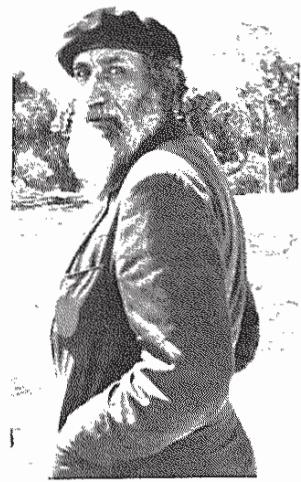
בריחה מחשש של נקמת-דם

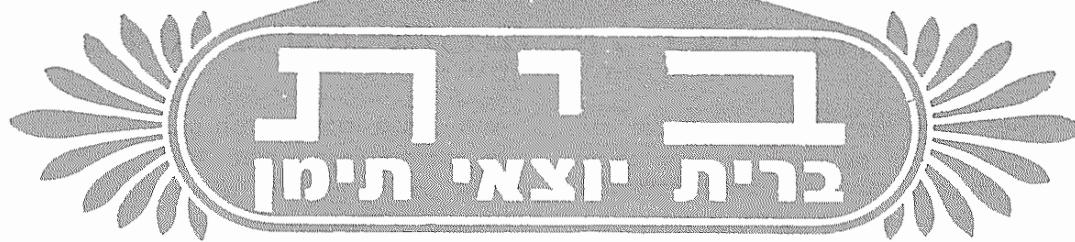
meshaphtanu, meshaphtanu, זנדאני, מוצא מהחוו אורח, מן העיר נדאן. כייז, אפוא, הגינו אבותינו משם לכפר רגוזה? וזה סיפור עליה רב עניין. ומעשה שהיה כך היה: אבי זקנינו הרג את איש חסוט בעיר נדאן עקב סכסוך שנבע מפגעה דתית בסבי. מובן מלאני, שABI היה נאלץ להמלט מחשש נקמת דם. והוא אכן נמלט לאזור ברט ובקש את הס�ו של הכפר רגוזה.

ברבות הימים הלהכה והסתעפה משפחנתנו ורכשה את אדמות רגוזה ממשפחה מוסלמית אחת, היא משפחת חוטבאן. היה זה משפחה הדודה אהבת ישראל מסורתית. כמה מבניה היו הסדי אומות העולם ממש. היא עזרה למשפחנתנו להתבסס באזורה ממקום ייחד עם עוד משפחות, גם הן נמלטו מאזור אורח בעקבות אבי-זקנינו, מחשש מנקמתם של קרוביו ההרוגים.

הכפר רגוזה מנה כשת מאות נפש מישראל, עם הצורות גרבאים לבני הים: צאן ובקר ועוף. הם התפרנסו ממלאכות שוניות, כגון חיטות, נחחות, קדרות, תיקוני נשק. ועל הכל עסקו בעבודת האדמה.

ראשי הקהילה ברגוזה, בתפקידם שלפני עלחוננו ארצה, היו שניים: דודו יתיא בן סעד זנדאני ואנכי, שנינו שמשנו בתפקיד מעין ראש בית-אב. השתדלנו להניא את הקהילה על מיזמונאות לאור ההשפעה האישית, שהשפיע עליינו מארי עיצה דוכמה. האיש

תל אביב, רחוב י柂מן 27, טלפון 2455552

אולם, כאמור, לא הצליחה המזימה לפנותם בכוח ולא פיצויו כספי נאות עד שלבסוף הסכימו נציגי המדינה לדאוג להם לדירה תמורה דירה. (ר' ב' מכתב תודה של משפחת מדינה).

פרשת משפחת מדינה יכולה לשמש דוגמה מוצלחת לפועלות בי"ת להגנת זכויות האדם המקופח והעובד. אין לנו מתירים לומר, שתנועת בי"ת מסוגלת לאlez בכל מקרה את מוסדות הציבור לפועל בדרך שאנו חשבים אותה למוסרית ולנכונה מהבחןה הציבורית. אולם יכולות אנו לציין שאנו מנסים בכל מקרה לייצג את זכויות הפרט והכלל בפני המוסדות, בתקווה שנצליח להשפיע על המוסדות שינגו לפि כללי המוסר והצדק ביחסיהם עם הפרט והציבור.

לעכון, נוטים מוסדות הציבור לדחות כל פניה אליו הים לשנות החלטה בלתי כודקת. אולם מניסינו נוכחנו לדעת את מידת ההתחשבות שלהם בפניה גוברת בה במידה שלפונים אליהם יש עורף ציבוריו רחב יותר. לכן פונים אנו בהזדמנות זו לכל החברים להרחיב את מסגרת בי"ת בקרב יהודיתימן במטרה להבטיח הצלחה גדולה יותר בפועלותן הציבורית.

מלבד פרשת מדינה טיפול ומפלת תנועת בי"ת בפרשיות שונות, שבחן טקיקים ייחדים וקובצאות לייצוג ולהגנה על זכויותיהם וכיצד המצע מלטאר פרשיות אלה בגלון זה. הפעם נסתפק בתאור קצר של פעולותינו בעניין המאורעות לאחרוני, שהתחוללו בראש-העין.

ברכה

ד"ר בנ-חור ימני, יו"ר

הרחיבנו מסגרת בי"ת!

חברים יקרים!

במשך כל מה שנטרפס ע"י בי"ת — הן באפיקים והן בכירוזים שנשלחו לבתי הכנסת השווים ברוחבי הארץ — בגעין פרשת משפחת מדינה מגבעת-עמל, שמחים אנו להודיע לחברים, שבימים אלה נסתיימה פרשה כאובה זו לשביעת רצונה של משפחת מדינה: מינהל מקרקעין-ישראל התהיב לפצות משפחזה זו בסכום כספי שיאפשר לה לרכוש דירה חדשה במקום דירותם אשר בגבעת עמל בתל-אביב. פרטי הפרשה במלואם נתפרסמו בגלגולות אפיקים הקודמים. כאן רק נזכיר שהיה נסיוון לנשל את המשפחה מדירותה ללא תשלום פיצויו כלשהו. בית המשפט אישר את תביעת המינהל לשלוקם של בני המשפחה מדירותם בכרה הערבי לשעבר ג'מוסין, שגורו בו במשך שנים ושי מונה שנים ואך חייב את בני המשפחה, בדמי שימוש בדירה בסכומים של אלף דירות.

לאחר חקירת הנושא, הגעה תנועת בי"ת למסקנה, כי למרות שmina של מקרקעי ישראל זכה בכל שלבי הדיון המשפט, אסור מבחינה ציבורית ומוסרית לפנות את המשפחה בטראם טובח להם תמורה לדירותם. لكن הגישו נציגי בי"ת לבני המשפחה סיוע ציבוריו ומוסרי, וייצגו את תביעותיהם לזרה תמורה דירה בפני המוסדות. בסוף ארגנו עצרת כללית של יוצאי-תימן להזדהות עם בני המשפחה, ביום שהשלטונות אמרויהם היו לפנותם בכוח מדירותם.

תנוועת בי"ת לימת'-העין

תנוועת בי"ת גונתה לкриאה של ראש-העין ועתה ומשיכה לעשות ככל אשר לאיל ידה. נציגי בי"ת פנו איש ובכתוב למשטרה ולכל הגורמים האחראים לשחרר את העצורים והפעילו את כל סמכותם הציבורית והמוסרית בנושאים אלה. הוגש בפניהם, שה-התפרעוות שקרו היו תוצאות של הקיפוה והאכזבה מתפקידם של המוסדות בעקבותיהם וכי אין להתייחס לחסדים להזדהות הכל-פושעים שיש להশאים בכלל עד למשפטם.

بعد החלץ הציבור לשחרור העצורים מהפגנת הזוגות הצערניים גמיש, נרכשה בראש-העין מטעם בי"ת, בשיתוף עם המועצה המקומית, עצרת הזוגות עם הזוגות הצעירים, ועם תושבי ראש-העין. העצרת התקיימה במצ"ש כי באדר א' תש"ו, והיתה מרשימה בארגונה ובתקנה. השחתפו בה גם נציגים רבים מסנדי' בי"ת ברחבי הארץ. בין המשתתפים והדוברים בעצרת ההזדהות היו ד"ר ישראל כ"ץ, יוזץ שר הסעד וו"ר ועדת ראש הממשלה לנעור ולילדים במצוקה (מנהלו לשעבר של המוסד לבטוח לאומי) וראש מועצת גדרה מר יוסף ג'רמי. כ"כ נשאו דברים בעצרת זו ראש המועצה מר יוסף מלמד וד"ר בנ-חור ימני, יו"ר בי"ת, ובאו כוח הזוגות הציבוריים. העצרת נערכה בהשתתפות כהמש מאות איש מאנשי המקומם והסתימה בתכנית אמנותית מסורתית ע"י צמד האמנים צפר, גהמיה שעביב, האמן-החקיין סעדיה שלום. העצרת שבתא את ליבם של תושבי המקום הוואיל וראו בהזדהות זו של יוצאי-תימן הבעת אמון בהם ותשובה מתאימה ומרשימה לתדמיות

כנס הזדהות עם תושבי ראש העין

בעייתה של ראש העין הגיעו לידיут הציבור בישראל, בתקופה האחרונה, באמצעות הפרסומים בעיתונים לאחר הפגנות אלימות והתרעויות שקרו בעירה זו, הביאו למעצרם של עשרות עיריים מתושבי ראש העי. הפרסום היה בדרך כלל שלילי להלוי-טען ולא חשף את הגורמים החברתיים-כלכליים שגרמו לההפרעה. לעומת הגורמים היישרים להפוגנות אלה היו דרישות של בעלי המוניות מראש-העין לקבל מחנה בפתח' זכות לשוב ב��ואות, ודרישתם של הזוגות הצעירים שם לקבל סיוע בשביל למסתורותם. ואכן זכו גור בראש-העין.

תנוועת בי"ת, מאז יסודה, לא הזדהות להרחיב את מסגרת פעולותיה לעיריה זו, הואיל וסמכה על מנהיגי היישוב בראש-העין, שכלו על תורת יוצאי-תימן שיכלו לטפל בבעיותיהם של תושבי המקום, באותה מידת שתנוועת בי"ת מטפל בעיותם של יוצאי-תימן ביישובים אחרים, בהם אין ייצוג לਯוצאי-תימן. אולם המאורעות המסתערים שקרו בראש-העין בתקופה האחרונה, הוכיחו עד כמה חשובה ההתארגנות של בי"ת אף לישוב בראש העין, שהם נזקקו לעזרת גורמים מbehoz, ובאופן טבעי פנו לב"ת. הפניה לב"ת נעשתה ע"י הגורמים בדבר ישירות (חברי ארגון המוניות, ועוד הזוגות הציבוריים) ואך ע"י ראש המועצה, מר יוסף מלמד, שליחות מקרוב את תנוועת בי"ת מיום התארגנותה, ואך השתף אישית במספר פעולות תרבות ותרבות של התנוועה.

עדין לא גשלמה הפעילות הצבורית של בית בינוי זה. תנועת בית דורשת מנוייה של וועדת חקירה שתחבוק את כל הנושאים החברתיים והכלכליים שהביאו להתריזותם של מאורעות אלה בקרוב ציבור שקט ושלו היהודי תמן. עד למינוי הוועדה והשלמת חקירתה, מבקשת תנועת בית להביא לפגיעה של פיסוס בין אנשי המשטרה והווגות העיריים, פגיעה שחביבה לסגירת התקיקים המשטרתיים בעניין זה, והרגעת רוחותם כלית בקרוב חביבי ראש העון.

*

אורוד כהלני, אדור כהן ורשות רכונות ירושלים

הלאומי, מר יהיאל מדלה, הינה את הערב בצוורה מכובדת ותרבותית. לבוגר אורח הערב נשוא דברים הרבה סעדיה כובשי, יזר הנאמנים של בית ומהחותומים על מגלה העצמות של מדינת ישראל. ד"ר נסים נסים, סגן ראש עיריית ר'ג', וד"ר בניהו ימינוי, יזר תנועת בית. דברי תשובה למכבים הוושמע ע"י אורח הכבוד של הערב אל"כ אביגדור כהלני, ישיבה את לב הקהל בהופעתו האוזונית הצונחת ובדבריו הנוגעים אל הלב בעניינים הקשורים למאורעות הצלחה, לאחوات לחמים, לייחודה של יהודי-תימן ולהדאות האומה, המכיר הכללי של בית, שלמה מדליה, העניק לאלא"מ כהלני מעודה קלה כמושכרת לערב זה וכעהרכה מטעם ברית יוצאי-תימן על שיורתו ופעילותו בזאת.

השלילית שניתנה לראש-העין ממה שהתפרעם בעתונאות לאחר מה שקרה בעיר זה. ההזדהות הפגינה את מידת ההרגשה של הערכות ההדרית שבין יוצאי-תימן בישראל בכלל ובין תושבי ראש-העין בפרט.

תנועת בית דורשת מנוי וועדת חקירה בעת כתיבת שורות אלה שוחררו כבר כל העצירים, אולם

אביגדור כהלני, גבור כהן

בשבט פרשת "משפטים" כ"ט בשבט תשל"ו היה אל"מ אביגדור כהן, גבור ירושלים, אורח בית הכנסת בית-אל ברמת-גן, ביוםתו של חברנו זכריה חותכה. סניף בית-אל החליט אף הוא לכבד את האורה ולקיים לבבו ערב תרבותי אמנומי במוצאי שבת "משפטים", באולם בית האורה ברמת-גן. לערב זה הזמין קהל יוצאי-תימן ברמת-גן, הווריו ובני משפחתו של אל"מ כהלני ונציגי הנהלת בית-בנספים השוניים. כן הומנו להניעם את הערב הומר אורי שבח וצמד צפרי.

ערב תרבותי אמנומי מלבד עם צאת השבת החל הקהל לנهر לאולם ובמהרה הוא הת מלא מפה לפה בקהל מומנים בן חמיש מאות איש. יזר הסניף

מימין לשמאל: אלוף משנה אביגדור כהלני – נואם.

יהיאל מדליה, שלמה מדליה, ד"ר בניהו ימינוי, ד"ר נסים נסים, הרב סעדיה כובשי.

בחדשים האחרונים חולו שינויים בהנהגת סניף רמת-גן גבע-תימן. יזר הסניף, מר מאיר עקל עבר לגור במושב; במקומו נבחר כיוזר הסניף מר יהיאל מדליה, כמו כן נושא להנהגת הסניף חברי ופעילים חדשים. כיום מרכיבת הנהלה מגוון של חברי המיציגים את השינויים החדשנות ברמת-גן. בין ראשי הפל-עלים בסניף נזכיר את עו"ד דוד שרעבי, האחים מאיר ומשה עקל וממר זכריה חותכה מאזור תל-יהודה, את הגברת פנינה צעדי וממר פנהס כהן מאזור רמת עמידר ואת מר. ישראל יعيش מגבעת גאולה.

התכנית האמנותית, שהיתה מבוססת על מיטב מסורת יהדות תימן, זמירותיה ורוקודיה, הלהבה את הקטל, שביקש לשימוש עוד ועוד את אורי שבח וצמד צפרי. הרקדנים יהודה כהן מענבל וזכריה צוברי השתלבו בטעם רב בתכנית הערב, ברוקדים תימניים. כמו כן נכח בקרב קהל המוזנים המלחין והאמן אביהו מדניה, שעربים משיריו נגנו והושמעו בערב זה.

היתה זו חוויה בלתי נשכח לכל אלה שנחו בערב זה, וירושמו ניכר היה בשיחות של יוצאי-תימן בשכונות רמת-גן בימים שלאחר מכן.

פאנק משפחת כהן מוגבעת-עמל בא לסייעו חזוןנו

אנו מצטערים על שהטרחנו אותך ואת החברים כל כך הרבה בעניינינו אבל לא הייתה לנו למי לפנות, וכל המוסדות לא עזרו לנו. העוזות שלכם, והמתבטים שלכם למסודות עזרו לנו הרבה, ובמיוחד הצלחה העין שארגנטטס הזדהות של יוצאי-תימן בוום שבו צרכיס לפנות אותנו בכוח מביתנו. אנו בטוחים שאילואן עוזרתך ועזרה החברים הינו מושלכים ע"י בית המשפט לרוחם בלי פיצוי ובלוי פרוטה ולא קורת גג.

אנו מברכים אתכם שתצליחו בעבודת הקודש שאותם עושים בארץנו בית – ברית יוצאי תימן. ואנחנו ג'י' מוכנים לעזור לארגו בית" בכל אשר נוכל.

בכבוד ובברכתך ח' שמת,

יוסף ומלל מדינה
גבעת עמל, תל-אביב

לכבוד

ד"ר בניהור ימינוי,
יזר בית – ברית יוצאי תימן

רוח' וצמן 27

תל-אביב

ד"ר בניהור הנכבד,

הנדון: הבעת תודעה

הנו שמחים להודיע לך וכל החברים והנכדים על כך שהגענו להසכם עם כל הגורמים לפניו הדירה שלנו בכביש ובדרכי שלום. לפי החסכם קיבל פיצוי כספי עבור הדירה שוננה, בתוספת קצת משכנתא אנחנו מקיימים להסתדר בדייה אחרת שתתאים לצרכי המשפחה. אנו מבקשים להודיעותך לך אישית וכל החברים שלך בארגו בית", וכל אלה שעוזרו לנו, בעבר ערוככם, כאשר הינו זקנים לעוזרה.

עזרה להזדהות עם זכויות יהוד' ארצאות ערבי

מאות משקיעים

(ב) ח'כ בז'פורת הדיש בדבורי פותחינו את רצונם של מיסידי האר-
גון לשמר על עצמאותו. אנו רוצחים ל��ות שאנו יצילו בכך, ובמיוחד
לטובת האמור בהערתנו הראשונה. על ראשי הארגון לדעת, שרק יוזמתם
ופעליותם העצמית יביאו לתוצאות מעשיות וairoן לפנות שאחד
רים, שאינם משותיכים בזוויותם ליוואי ארצות-ישראל, יעשו את המלאכה
במקוםם, אף אם ידברו בגבולהם.

A decorative horizontal line consisting of a series of five-pointed stars, centered at the bottom of the page.

כוסיבה חגיגית בנחלי אל חדרה

דברים אלה נשא מר סעדיה בן עוזד מסורי יצ"ז במשיבת לרגל הזאת הספרים „תפלת לגולים בעולמים“ למשורר טוביה סולמי ו„גיל ודמע“ לסופר עזרא כהן. מוסיפה זו אorangת ע"י סניף י"ת — ברית יוצאי תימן בנחליאל-חדירה בהשתפות ד"ר בן חור ימיין י"ר ב"ת, שלמה מודליה מזכ"ל ב"ת, יוסף דוחות-הלווי עמරמת, „אפייקיטס“, ראשי הסניף במקום, משה וחובשי וחווים לוי אורחים ואישים צבורי. ואלה ובריו: אווחים נכבדים, אחים ואחות יקרים, ברוכים הבאים. לכבוד השמחה הכהולה הזאת — הקבלת פני הנכבדים, ברצוני להזכיר לאנו. מעשה השונמונית ואלישע, כפי שmoboa בספר מלכיס-ב'. „ויהי היום יועבור אליו שוכן ושם אשה גוזלה“. במנה היהת גוזלה? — כל גוזלהה בהרכנת אורהחים ובהקבלת פני בני הבנאים. אלישע היה אסיר תודעה לשונמית, שהעניקה לו חדר שיש בו מיטה, שלוון ומגורה. שאל הנביא את גיחזי ערו: „מה נעשה לה?“ ענה: „בן אין לה“, אז קרא את האשה ואמר לה: „כעת היהת חותקת בן“, היא נודה מהן הבשורה ונונחה: „אל תכוב בשפחך“. מיאושת כה, אישת זקן, לפעמים היא פוגשת ליד השכנים ברוחב או בחצר, מחקת לחט קלויות ופירות ומשתעשעת אתם שעיה ננטשת הביתהanganha: „בן אין לה“, שיהיה שלה ביתם ובלילה. לאחר כמה שנים יצא אל הקצרים. „ראשי רashi“ — מת הילד. רעה אל אלישע מרחק כמה שעות ברגע, ומתוך חרונה עצקה: „השאלתי בן מאט אדוני?“ הלא אתה בישרת אותי ואמרתי לך, אל תכוב בשפחך!“ וילך אחריה אלישע. עשה לו, „הנשמה“, ותשב רוח הילד וחיה. גם אנו יהודיתימן בבנו לאורך ולא היינו לנו מנהיגים שעמדו על משמר זכויותינו, והיינו מוקופרים עד שהתעוררנו מתוך דוחק השעה והקימונו את התאחדות התימנים בהנהגת זכריה גלוסקא ואברהם טביב ז". אישים אלה עשו מיטב יכולתם, אבל „ראשי רashi“, ממכת שם ממת הילד... ועתה הגיע השעה להחיה את המת שהילד חייה לעולם ולא לטסמן על אחרים.

יש לנו היום, ברוך השם, כבר אישים בעלי מדע, דוקטורים ומשכילים בן ירובו. הם יכולים להחוות את רוחנו ולהנaging אוננו. מתימן לא הבנו, „הוון ומדעת“, אבל הבנו ידים עובדות. יהוזי תימן הפירחו נשמות, עברו בפרודסים וכורמים וקבעו שכר עבודה בפרוטות שהפסיקו רק ללחם ומיל. גם היום על ההתיישבות החקלאית עדין מוטל עליינו, ואנו מקוים שיקומו מתוכנו אנשים בעלי ידע, שיונהיינו את העדה לשם ולתפארה. לחתני הערב ברכה, ולראשי ברית יוצאי תימן עלו והצליחו בהחיה את העדה מבחינה ארגונית וציבורית והשם יהיה עמכם.

בימים חמימיים, כ"ה באדר א' תשלו"ו (26.2.76), התקיימה במוזיאון ת"א עצרת הזדהות עם זכויות יהודית ארצוט-ערב, מטעם הארגון למען הזכות היהודית ארצוט ערבית, בו נשוא דבריהם לפי הסדר: יוסף אלמוני – יוזר ההסתדרות הציונית והנהלת הטוכנות היהודית, מר טמן – יו"ר הנהלת הארגון בגולה, ישראל ישעינו – יו"ר הכנסת, יצחק דבין – ראש הממשלה.

טייעוניים שבאו לאחר ר' יור' הנהלת הארגון בישראל, "ח'כ מרדכי בז'פורט, סייר על פעילותם והארונו ומטרותיו. אחת מן המטרות העיקריות והחושיבות היא השיפוח לפרש את המשג פליטים, בהחלטת אום", 242, לא רק כפליטים פלשי טינאים כי אם גם כפליטים יהודים שבאו מארצאות ערב, ולעתותمام צ היפוץ פירוש זה בקשר אומות העולם. למעשה, טיעון זה פותח אופקים חדשים בפני החשברת השיראלית בחוויל. אולם, אליה ו��ו בה. טיעון זה בא לאחר ר' הביעיה הפלשינית כיום, הן בפועל והן בתודעה בעיה לאומית-מדינית. לכן, ספק אם הטיעון החדש שלנו יביא לאוთה תוצאה אפקטיבית, שהיינו מביא בעבר, לפחות עד לפני חמיש שנים.

יור' הנהסת ישראל ישערתו הביע בדבריו תמייה על שמשותם שלם שלם הנזיהו את היצבו הגדול הזה שבא מארצאות ערב: לא נחלו למטרות ההסבירה ולא טפו בזכותו השונות המועלות בעת ובכלל זה היזו פליט באותה מידה שהצבור הפלשיני מוחז לתchromי מדינת ישראל

השאלה שאליה מטרת הפלישה היה קצרים, אך יחד עם זה מ酩דים מאד. דבוריו של יוסף אלמוגי היה קצרים, והוא פתח בדיון ברכה והלול וסיטים במשפט הבא: „אנחנו לא נביא אתכם לגנבה, ובאשר לכיסוף חברי יש לנו שותף“ ופוזל לעבר ראש הממשלה, וככى, לאיוו נערת אפשרות מן ההיסטוריה הציונית? לעומתו היבע ראש הממשלה נוכנות לעזרה, אם כי לא ביתא זאת מפורשות, כשם שלא פירט את מהות העזה.

תולדות שליליות מזה והתעלמות מזה

העורת הسلطימנה בהקרנות סרט המתראר את תלאות היהודים בארץ ערב שונות. כל מה שתואר בו הוא נכון, ובכל זאת היה בו גם בולט המשקף במיוזה ובה מזד את הדעות הקומות של יוצאי אירופה על יוצאי ארצות-הערב. כאן המקום להקדים ולצין שהרטה הזמן ובוים לא ע"י הארגון או אישים יוצאי ארצות-הערב. הפטם הזה בהשכיבור הנסקר בסרט — היה השכיבור העני מכל הבחינות, רחובות היהודים ובתייהם — היו של השכיבור הזה. הסרט לא סקר מכך של השכבות המשכילות, הופעתם, תרבותם דורות, מוסדות החינוך וכדומה. הסיבה ברורה: הסרט בא להראות דיכוי, מצוקה ועוני ולא רוחה, עשור ותרבות. וה透זאה המעשית: בגין הרצון לצין את השלילה שבשליטו

העברית ציוירה תדמית שלילית גם של יהודוי ארצות ערב. באולם בו התקיימה העצרת הסטובבו צלמים, אנשי טלזיה וכותבים, אשר צילמו ורשו רישומות. הטלויזיה הישראלית השפיקה לצטט במאדורות החדשות האחרונות באותו ערב מדבריו של ראש הממשלה. אך הרבה עתונאים, ואולי כולם, לא ציינו את המאורע. הטלויזיה לא הקרינה מה שצולם באולם עיי' אנטיה, וסביר מאד שאליה היו נציגי השידור העברי.

כאן חוזרת אותה תופעה שנטגלה ביחס לכנס היוצרים והחוקרים מקרוב יוצאי עיראק, שהתקיימה ביוני 1975 באותו אולם. כל kali התקשורות העבריים התעלמו ממנה וرك כלי התקשורות הישראלים בשפה העברית ציינו אותו בהרחבה ובוצרה כו שתשמש מטרות תעומלה בקרב הציבור היהודי. קשה לראות בתuttleות מכניסים חיבויים כאלה סתם מקרה, והרשות הוא שאין לנו להביא לתוצאות הציבור היהודי הישראלי ולזידינו דברים חמוביים על יוצאי ארצות ערב.

מה צוֹפֵן הַעֲתִיד בְּחָבוּבָה?

לסייעם, מן הראי לעזין שתי נקודות:

(א) דבריו הזרים של ראש הממשלה בעצרת, הבהירות המועטות של המיסד השරלי הרשמי ביחס לשאלת הזכיות של יהודי ארץ ישראל, דבריו המכובדים של לוי ייר'ה הסתדרות הציונית והתעלומות המכממת ערב, וטעמוהלתה של כל תקשורתם היישראליים מhalbפת העיביה הזאת, לפחות במידה פופולרכיגלית לביעות הגירנות של יהודי בריח'ם — כל אלה מעוררים את הרווח שברוב המיסד היישראלי הרשמי קיימים מבוכחה והיסוסים: אין הוא יודע כיצד לנוכח, שהרי מצד אחד זהו קלף טוב שניתו לשלווף אותו לנצלו בוגעים מתאימים במהלך המאמצים לישב את הסטודיו הישראלי-ערבי, ומצד שני קיים חשש שמא התארגנות זו, שהיא בפעם הראשונה כל-עדתית ובקנה מידעה עולמי, תגרוף במרוצת הזמן למין גולם שיקום על יוצרו. לכן, תמיינתו וערתו של המיסד הזה תהיינה תלויות בנסיבות רוחן ובאנטרכיסטים שנל בומו נתו.

卷之三

ברכה לראש משבי
למוציא כב' הרוב סעדייה בן הרב שלום שרעבי יצז'
לרגל הכתתרתך לרובדיין
ברבונות הראשית בישראל
שא נא ברכותינו ואחולינו הלביבים:
השם יזכה להגדיל תורה ולהאדירה
וכוחותיך הרוחניים יפכו כמעין המתגבר
מאחליים:
שלום נחים ובניו
שעריים-רחובות

האכר התימני הראשון והברון רוטשילד

מאט מלכה פודיאל

פקידי פיק"א הרגיעוונו בדבריהם וסיפרו לו את שבתי הברון אותו על חרטצ'וינו.

דברי הברון הללו נשמרו לזכרו במשפחה עד ימינו אלה. ואני הוכתבת שמעתי סיפורו מה פפי המנוחה שורה אשתו של אברם התימני מיבניאל. סיפורה היא לי:

"מה מואר היה לנו לצורר את מעט חפצינו הדלים ולקוט ולחיות איכרים. ובטים מהגושבה ליוו אותנו בצדנה ובשנה ודברי הברון שכחן של אברם עבורי מפה לפה, בזוכותם של אברם ועל נועו זכו שאר התימנים בaczruו ליחס עוד יותר טוב, לכבוד והערכה בהה".

חלק מפרנסת אברם היהת על מילוט אווים וככלו בשיר אווים תורכיה שבאו לבית אברם התקבלו בסבר גנינט יופת ואכלו שרר אווים לשבע. אברם היה האהוב לא רק על אנשי המשוכה ייבניאל שכיבודו על חריצותן, יושרו ודבקתו בזאת (כי גם הם היו דתיים) אלא גם על החלוצים, הפועלים ואנשי ה"שומר". הוא היה מבקש למסור לו את העוזות, העוזים והכבדים שלהם לשחיטה, שחיטה חינם, למען לא יאכלו עיניו שוטטו לכל צד ובראשו וידייו בקידה הקהע את שמחתו לתושבים שנפנש אתס ביום זה. הרוכבים הצעריטים לחוץ ברגלים את צדי הסוסים המאמונים והדרו הנה ושוב לקרהת הברון, אל בנין מועצת המשוכה קלחם כולם קראו פעמיים אחד צדי המרכבת. כל החקלאים שמיין צדי המרכבת. כל החקלאים קראו פעמיים אחד צדי המרכבת, ייחי אדמנון דה-רוטשילד, ייחי!

הנה הגיעו שמרכבות הברון ונואתה בקיצה הרחוב העולה לזכרו יושבת ההר. מעל המרכבה פרוכת המגינה מן המשם החמה. המרכבה התקרבה ונערכה לשעה קלה עי' השער הגבוח והמקשוט. הברון, איש גבונה והדרת פנים לא, לבוש בגדי ריגול ולא קישוט אך מרוגע יקר. עיניו שוטטו לכל צד ובראשו וידייו בקידה הקהע את שמחתו לתושבים שנפנש אתס ביום זה. הרוכבים הצעריטים לחוץ ברגלים את צדי הסוסים המאמונים והדרו הנה ושוב לקרהת הברון, אל בנין מועצת המשוכה דוחהיהם משני צדי המרכבת. כל החקלאים קראו פעמיים אחד צדי המרכבת, ייחי הנדייב, ייחי אדמנון דה-רוטשילד, ייחי! הברון היה נרגש אף הוא ובאהבת הביט על התושבים. אך ראה זה פלא! בזיד אל בין המועצה, כאשר המרכבה נסעת לאיטה, אף מפשקה את מחלכה עבר את שער המשוכה, שער הפאה, אל בנין מועצת המשוכה קלחם כולם ורפה על פנו. לרגעים השתו פיי הברון, החרצינו וכמו ענתת נפש ורפה על פנו. הסובנים אותו השתו מוך אך לבן זה גדל ורחב למראה תושב השבעים והמאושרים. הברון נשא את עיניו עד למרחוק, הסתכל באיש שעבד שם בשדה ושכמט על לא הריגש בהתרשות המשוכה לקרהת הברון. הברון אה איש תימני עם זקן ופאות חורש גוד ומן מהו אותה מעשי חבר, הקוצים והברקינם. הברון התבונן היטב בתימני העובד בה בஸירות את האדמה, אדמת טישים וסלעים שניגלו צעיר, פנוו שחוותות, קומתו בינווית אך רחוב כתפים וחסון. האיש התימני המשיך לפלא את האדמה ולעבדה ואך לא נ שא עניין אל הברון. מטהו מס היה הברון למראה האיש התימני שלא שם לבו לשמה והרעש מסביב. הברון חשב: חן יקרה לו לאיש זה האדמה והעבדה יותר מכל שמחה ואיש כזה כרzon לבבי. אדמה זו שהוא מעבדה ואינגנה של, כי רק פועל חקלאי הוא, אהובה היא עליו עד כי מותר הוא על הצליפות להקל שמה, ומירוע ללבודוי".

ברון פנה למלווי וביקש לקרא את הפועל התימני אליו מיד והם נענו לו. ניגשו אל אברם קירה התימני וביקשו לו לעמוד לפני הברון רוטשילד. המרכבה נעצרת, הסוסים הפסיקו דחוטם והקהל המשותם עמד דום לمراقبת אברם התימני, שאלחו לשם ומצבו. אברם נתקל בזענות פנה בדברי שלום וברכה לתימני, רואה אין, איש קירה, שתהיה אף אתה אייכר חן ובוגטיא תימני לבrown בברכה המשורתי של "ברון גוטן מכבודו ליראיין" וענה כי מרווח הוא את חומו כברכת הי' לעילו לו ולאיתו הצעירה וחותמו שבאו אותו מתימן. חיווך מלבד נח על פני הברון ובcheinה הсталכל באברם התימני, "רואה אין, איש קירה, שתהיה אף אתה אייכר בעלה אדמה ו坎坷ה שתטיסים לי". אברם השותם לדברי הברון ולא ענה אך פנוו נהרו וענינו נישאו למרום; שפטו דובבו בלחש אך הברון לא ידע מה הוא אומר. הברון פנה מיד חלקת אדמה לכל אייכר במושבה ייבניאלו".

תימני אברם תננו מיד חלקת אדמה במקומות בספר המשוכה את בקשת הנדייב. הוא פיק"א רשם בו במקומות בספר המשוכה את בקשת הנדייב. קרא אליהם: "יהודי כזה רוצה אני, יהודי חרוץ ומסור לאדמה שקונה אי יהודים. מכבד אני יהודי חקלאי כזה יותר מכל העבודה בשדה. יהודים כאברם דעתם של איכרים שבוע ימים מן העבודה בשדה. יהודים כאברם התימני יקימו מהר מושבות רבות פרחות ומיצרות בארץ ישראל".

המחבר הנכבד הגיש מעט את הסאה בלשון הארמית, דבר המכבד על הקורא הישראלי המומצע ואך על הקורא המורגל מבני עדת יצאי תימן. ראוי לו למשורר להרבות כתיבה בלשון העברית שהיא נחלת הריבים ואני בזה כדי לגורע במאומה מסגולות כשרונו להביע בשיריו את אהבת האללים, אהבת העם ואהבת הארץ:

שם במרומיים — צוה שדי — יהי שלום.

המחבר הנכבד הגיש מעט את הסאה בלשון הארמית, דבר המכבד על הקורא הישראלי המומצע ואך על הקורא המורגל מבני עדת יצאי תימן. ראוי לו למשורר להרבות כתיבה בלשון העברית שהיא נחלת הריבים ואני בזה כדי לגורע במאומה מסגולות כשרונו להביע בשיריו את אהבת האללים, אהבת העם ואהבת הארץ:

„אשריך ארץ שעמך בן חורין,

מה אתה לראות עמי — כראשוניים".

עוד בספר השירים דברי קינה, נהי ואבל על הקרבנות שנפלו במלחמות יום הכיפורים. Zukunftה הכאב בוקעות מן הלב הדואב והנפש השסועה:

„במיות בני חיליל — באתי אליך לסתני

להקדיש שמק מטה ורום — וכאהרון כהני ולידום".

עוד מוצאים אנו בספר שירים זה הזהעה אחת נדירה, מעניינת

ומיווחדת במין המשכת את הלב — כל השירים כולם כתובים בכתב ייד עברי אשורי. כך יאה לו למחבר וכך נאה לה לייצורו.

הימים — ימי שלטון הטורקים בארץ ישראל. המקומות — המושבה זכרון יעקב. השניים — שנות פריחה ושבוגת קלאי במושבה. סיפורו המשעה אירע בשנת 1902 בקיירוב. שמוועה נפוצה במושבה זכרון כי הברון אדמנון דה-רוטשילד יבוא ויבקר בארץ — במושבות — אשר יסד ליהודים. הוא ישחה יותר מאשר בכל מקום אחר, בביי קورو במושבה זכרון יעקב (היא זמרין בערבית), שנקראה על שם אביו — יעקב — ומושבה זו היא אהובה נפשו מכל.

הנה הגיעו הרגע שמרכבות הברון נראתה בקיצה הרחוב העולה לזכרו יושבת ההר. מעל המרכבה פרוכת המגינה מן המשם החמה. המרכבה התקרבה ונערכה לשעה קלה עי' השער הגבוח והמקשוט. הברון, איש גבונה והדרת פנים לא, לבוש בגדי ריגול ולא קישוט אך מרוגע יקר. עיניו שוטטו לכל צד ובראשו וידייו בקידה הקהע את שמחתו לתושבים שנפנש אתס ביום זה. הרוכבים הצעריטים לחוץ ברגלים את צדי הסוסים המאמונים והדרו הנה ושוב לקרהת הברון, אל בנין מועצת המשוכה דוחהיהם משני צדי המרכבת. כל החקלאים קראו פעמיים אחד צדי המרכבת, ייחי הנדייב, ייחי אדמנון דה-רוטשילד, ייחי! הברון היה נרגש אף הוא ובאהבת הביט על התושבים. אך ראה זה פלא! בזיד אל בין המועצה, כאשר המרכבה נסעת לאיטה, אף מפשקה את מחלכה עבר את שער המשוכה, שער הפאה, אל בנין מועצת המשוכה קלחם כולם ורפה על פנו. לרגעים השתו פיי הברון, החרצינו וכמו ענתת נפש ורפה על פנו. הסובנים אותו השתו מוך אך לבן זה גדל ורחב למראה תושב השבעים והמאושרים. הברון נשא את עיניו עד למרחוק, הסתכל באיש שעבד שם בשדה ושכמט על לא הריגש בהתרשות המשוכה לקרהת הברון. הברון אה איש תימני עם זקן ופאות חורש גוד ומן מהו אותה מעשי חבר, הקוצים והברקינם. הברון התבונן היטב בתימני העובד בה בஸירות את האדמה, אדמת טישים וסלעים שניגלו צעיר, פנוו שחוותות, קומתו בינווית אך רחוב כתפים וחסון. האיש התימני המשיך לפלא את האדמה ולעבדה ואך לא נ שא עניין אל הברון. מטהו מס היה הברון למראה האיש התימני שלא שם לבו לשמה והרעש מסביב. הברון חשב: חן יקרה לו לאיש זה האדמה והעבדה יותר מכל שמחה ואיש כזה כרzon לבבי. אדמה זו שהוא מעבדה ואינגנה של, כי רק פועל חקלאי הוא, אהובה היא עליו עד כי מותר הוא על הצליפות להקל שמה, ומירוע ללבודוי".

ברון פנה למלווי וביקש לקרא את הפועל התימני אליו מיד והם נענו לו. ניגשו אל אברם קירה התימני וביקשו לו לעמוד לפני הברון רוטשילד. המרכבה נעצרת, הסוסים הפסיקו דחוטם והקהל המשותם עמד דום לمراقبת אברם התימני, שאלחו לשם ומצבו. אברם נתקל בזענות פנה בדברי שלום וברכה לתימני, רואה אין, איש קירה, שתהיה אף אתה אייכר חן ובוגטיא תימני לבrown בברכה המשורתי של "ברון גוטן מכבודו ליראיין" וענה כי מרווח הוא את חומו כברכת הי' לעילו לו ולאיתו הצעירה וחותמו שבאו אותו מתימן. חיווך מלבד נח על פני הברון ובcheinה הсталכל באברם התימני, "רואה אין, איש קירה, שתהיה אף אתה אייכר בעלה אדמה ו坎坷ה שתטיסים לי". אברם השותם לדברי הברון ולא ענה אך פנוו נהרו וענינו נישאו למרום; שפטו דובבו בלחש אך הברון לא ידע מה הוא אומר. הברון פנה מיד חלקת אדמה לכל אייכר במושבה ייבניאלו".

תימני אברם תננו מיד חלקת אדמה במקומות בספר המשוכה את בקשת הנדייב. הוא פיק"א רשם בו במקומות בספר המשוכה את בקשת הנדייב.

קרא אליהם: "יהודי כזה רוצה אני, יהודי חרוץ ומסור לאדמה שקונה אי יהודים. מכבד אני יהודי חקלאי כזה יותר מכל העבודה בשדה. יהודים כאברם דעתם של איכרים שבוע ימים מן העבודה בשדה. יהודים כאברם התימני יקימו מהר מושבות רבות פרחות ומיצרות בארץ ישראל".

הפקידים לא העזו להזכיר את פי הברון, אם כי היה זה לפלא שתימני יהא אייכר. ואמננס אברם מזכרנו הוא האיכר הראשון בין תימן. מקומו נקבע במושבה הקטנה ייבניאל שבגליל התיכון. עברו ימים אחדים וברחים הוזמן לבניין המשעה של זכרון. "מה רצים ממני?",

שאל אברם את אשתו הצעירה וחמותו הנבונה. כך היע את הרהורי

וחרדתו למשחתו וחוש שמא ינטקוו מעבודתו. הוא היל בצדדים בטוחים, בקומה זקופה ובבטחו בה, שלא יאננה לו כל רע. בלבשה של

המושעה קיבלווה בחיזוק ובכבוד, האזמיןוהו לשבת בכורסה רכה ואמרו לו את בקשת הברון רוטשילד שהיה אייכר במושבה ייבניאל. אברם לא ענה מהר כי השותם על בקשת הנדייב. „אני, התימני הדל אשר לא אשכני יתנו להיות אייכר? לי יתנו 330 דונם אדמה, כדבירם, ואין לי אח או בן שייעזר לי בעבודה? מזר", כך הרהר אברם העיו. אולם בטחונו באלהים שיעזר לו בכל אשר ילך וכן אמר האבתו לאדמה וידיעתו בעבודה בה אמרצו וענה: כן, וטוב — לפקידי פיק"א — ואחר חודש

ימים עבר עם משחתו הקטנה בת שלש הנפשות למושבה ייבניאל.

אַפִּיקִים

בידושלים

מאת כתבנו בירושלים

במסגרת התוכנית „פנימים חדשים בשירה“, היה המשורר טוביה סולמי, („תפלת לגולמים בעולמים“) אורח בית הספר ע”ש חיים הוז בעיר העתיקה בירושלים, יחד עם שלושה משוררים חדשים אחרים. ביום ד' כ“ט אדר ב' (31.3.76) בעבר, נערך ערב ספרותי בבית הספר בעיר העתיקה, שתוכלתו הייתה להביאו לידי היכרותם הדסים ויצירותיהם עם הציבור הרחב. כאורחו הערב היו המשרים שורר: טוביה סולמי, וספרו „תפלת לגולמים בעולמים“, יצחק איתן וספרו „בתוך הערפל“, יונה אלון וספרו „אור“, והציגו משה הופמן וספרו „מרק ריקות“.

את הערב הנחה מר מ. וינקלר, אשר הציג את טוביה סולמי כמשורר אשר נבייעתו באוט ממין שירות ישראל בתימן וספרד מהה, והשירו העברי החדש והקלאסית מאידך. „תפלת לגולמים בעולמים“, לדבריו, הינה יצירה בעלת חינות וחוויות משלמה בשל נשאה ומבעה, בהיותה גושתת דגל שירות המשך בשירה ראל, בעוד שמשה הופמן, למשל, מיצג את השירה המודרנית התלווה לשירה העבר ומחפש לה נתיבות משלמה.

מר וינקלר ציין, כי שירתו של טוביה סולמי הינה בעלת בושם מיוחד וריהני דוקא בשל היותה מבע לצבור שעד כה לא נשמעו קולו ושירתו. מר וינקלר ציין כי יהדות תימן הצטיניה תמיד בעשרות שירותה, ואף בעבר זה זכתה ליצוג רב, הוביל ולא רק טוביה בן העדה החימנית, אלא גם המשורר יצחק איתן („בתוך הערפל“) הוא בן העדה החימנית.

ישק איתן, הוא בן העדה החימנית וילד ירושלים, וקרינו בקהל ישראל, „בתוך הערפל“ הינו פריל בכוורת לו. לדברי מר וינקלר, הרוי גם בשירתו של איתן ניתן לבחין בהשכיות של שירות אבותיהם, למראות שהשכיות זו הינה פחות חד משמעית כפי שהינה אצל טוביה.

בדברי תשובה קרוא טוביה סולמי לבולם את רודנותה של „השירה המודרנית“ ומיצגיה בעולם הספרות בישראל. טוביה הוללה על נס את השיבותה התרבותית והלאומית של שירות המשך בישראל, הקוראת ומבטאת את הערכים הרוחניים בחברה ובחיי היחיד, וקרא להגן על גושאי שירה זו ולחת להם את ההזמנות להגיע אל הקראו ולהתמודד על דעתו.

המשוררים קראו שירים אחדים מיצירותיהם וצמד החלילנים יאיר גורן ויונתן ברהם הופיעו בunganם.

עדב ספרותי בפתח תקופה

מאת כתבנו בפתח

ביום רביעי ח' באדר ב' התשלו"ז (10.3.76) בעבר נערכה מסיבה חגיגית בבית הסתדרות במחנה יהודה בפתח לציון הוזאו תח לאור של ספר השירים „תפלת לגולמים בעולמים“ לכבוד המשורר טוביה סולמי, תושב פתח תקווה וחבר מערכת „אפיקים“.

הערב הספרותי רב הרושים, שארגן ע"י המחלקה לתרבות של מועצת פועל תפתח-תקווה, זכה להדים והערכה רבה מצד הציבור, שנחר משכונות מחנה יהודה ועתיריה בפתח תקווה. האולם רחוב הידים היה מלא מפה להפה נכבדי העדה וציבור מכל הגילאים והזוויגים, אשר באו לחגוג צאתו של עוד ספר לעולם היירה של יהודים תימן בישראל.

פתח את הערב מר משה הילל, מרכזו בית הסתדרות ומנהל האכסניה, אשר הבטיח לזכה להמשיך במפעל תרבות כגון זה, שעיקרם עדוד יצירה ויצרים בקרוב יוצאי תימן.

הנחה את הערב מר יהודה שמי, חבר מועצת עיריית פתח תקווה, אשר דבר על ערכו הספרותי של הספר „תפלת לגולמים בעולמים“ ועל אישיותו של המשורר, המשמש פה ליזאי תימן ולטכניות העוני בישראל.

מר ישראל קיסר, חבר הוועדה המרכזית של הסתדרות וגובר הוועד הפועל דבר על התהילה החברתית והתרבותית של יהודים תימן בארץ, ועל הזורק לבירר ולעoder את המשך יצירה והויצרים.

את ברכת מועצת פועל תפתח-תקווה הביא מר יעקב הדסי, מזכיר מועצת הפעלים.

ראש העין חופה שניינים

(סוף מעמוד 3)

העדפה מכונת של עדות המזרחה

יש לסגור את הברזים, כל הברזים, בעבור השבעים והמפור נקים ולפתוח אותם בפעם הראשונה בחייהם הוה למקופחים ולעשוקים. יש להקצתה אדרות לראש-הعين לבנייה, יש לבנות דירות על אותן קרקעות משוחררות. ויש להקים תעשייה מודעתה לעומת הדירות הנינטות לעולים מروسיה. ובפרקן יש לבצע כל פעולות לביטול הנחלות בראש העין, ובפרקן יש לבנות תשתית רחבה לאנרכיטרונים הנוגאים במקומות אחרים. אין קריטריונים אלא בפירוש העדפה, עד שהקו העקום יתישר וחלק קטן מן העולם רב השנים יתוון.

לא רק בנושא של קרקע, שכון ותשיה, גם בחינוך יש לעשות: על שר-החינוך לקבוע שכר גבוה ומוחך למורים המלמדים באזורי נזוקים בעזובה של שנים, כדי לשאוב למוקמות אלה מיטב כוחות-ההוראה וחומר כדי כדי להקשר כוחות הוראה מבני המוקום שיישו בעודי עתודות חינוך והוראה לקידומו של המקום. עד שלא תישא בעודי עתודות חינוך והוראה כבר הוכחו אצטזים הפער, העוני ונחשות הן מלבים ריקות ומוטב להשופך את האזיות של אומריהן עם הימשען, שהרי מחוקרים כבר הוכיחו כי הפער הולך וגדל, הולך ומתרחב ותهام פורה מתחווה בין שני חלקים.

רק אם נדע כולנו את כל האמת הזאת אולי ידע גם אנחנו הagger, כי הינו השופך למגורי ואני עוד ממי שמחיכים בסלחנות למחמותיו השדרות, אלא יש עכשו מישלולים להשופך שניינים בכורה אחרת.

בקבוק הפגנה בראש העין

(סוף מעמוד 4)

עד היום לא נהנתה ראש העין מאות תנאים הנוגם בעיירות הפיתוח או ביישובי הספר. ציבור התושבים נוטש את מקומו בכל יום למקום העבודה בפתח-תקווה ובביבותיה, משוט שלא הוקמו בו מפעלי תעשייה, למרות האפשרויות הרבות הגלומות בסביבה ובידיים העובדות. תושביה מלאים חוכמתם הלאומית, כמו כל אזרח טוב ונאמן למדינתו. מס הכנסה, משלים ככל אזרח בתל-אביב, ומגנים ב gypsum עליו ועל בני ביתו במשך שנים. ומה לאודו העציר המבקרים לסייע בידם, כדי שימשיכו להתגורר במקום שבו גדו והתנכו? היכן אפשר לעצור מרים?

העובדת, כי כדי להקצות מקום חניה לאוותן מוניות המשרתות תושבי ראש העין, בזמנים לעבוריים בפתח-תקווה מצד אחד, ולצורך הרקט חסכנותיהם בחניונתיה מצד שני, היו מוכרכים לבקס פרנסי עיר זו ולהתרפס בפיניהם במשך חמישה שנים, ולמרות התנהוגות המאופקת והסובלנית, נארו ללא מענה חיובי ואלאו בסופו של דבר, להפאי ולהפסיק יום עבודה, היש מי שירוד להצעע להם דרך אחרת?

ההיסטוריה חזורת על עצמה ידועה לנו האימරא „ההיסטוריה חזורת על עצמה“ במובנה החיבוני, אך לייציני הדור בתוכו ראש העין, מפרשים אותה בזרה אחרות ואמורים: „עצמם התישבותם של תושבי ראש העין מקרוב יוצאי תימן בלבד, גורמת להם לחזור על ההיסטוריה של קדומים יוצאי תימן לפני 94 שנים, ששכנו במורדות הר היזיתים ולא צו לסייעם של הה „כלולים“, כדי להתגורר בדירות שכורות, כפי שנגנו לגבי בני עליות אחרות“. אם יימשך המצב חילתה, והמוסדות לא יושטו עזרותם הפידיות להתפתחותה של ראש העין, ויסיפו הצערים בתגובה להתרומר והתוצאות מי ישרו?

עשרים וש שנים רצפות, קיימת עיריה בשם „ראש העיר“, ואם משץ חצי יובל שנים, לא שפר הלהקה, מתמצאה מאטימת עיניהם וראשם של הממוניים האקדמיים טרוביים שהתעלמו מomid או בשונם מביעות אי התפתחותה, הרי נשאלת השאלה: עד מתי תימשך העזובה? למוסדות המדינה ושרה פטרוניים.

מר דוד קושלר, יו"ר המלהקה לתרבות של מועצת פועלי פ"ת העלה על נס את השתלבותם של יהודים תימן במערכות היצירה והעבודה בישראל. מר קויטר הביע שמחתו לחזות בהתי-הדרות היצירה בקרוב בני תימן בארץ, והבטה לעשות ככל יכולתו כדי להביא יצירה זו לדינית הגבור והרחב. התמל את הארץ שומרה שרה טבויים בשירה, ודליה ספר בוגינה ושרה בצד.

בן בגדד נאבק על מקומו בארץ ריכול

מאת יוסף דיש

שיחת עם ויקטור מועלס-זרדור

כך, במרוצת השנים, נבנו מוסדות חינוך ותרבות והגענו להישגים לא מכטולים. אולם קיימות עדין בעיות רבות שלא נפתרו וש策ר בעילות מרכזיות רחבה ומעמיקה, אשר תשלים את התסר בשיטה החמרי והתרבותי.

באור יהודיה צמח ביוניים דור חדש המנסה עתה להתמודד עם בעיות הקשות. יש תקווה כי דור זה יעלה בידו לשנות את פניה העיריה והוא שלב במסגרת פעילותם החברותית והציבורית את עברו היהודי בחירות והתרבויות.

אשר יתרום את חלקו בתוכנות עם ישראל בכלל. אשר יתאפשר את שרים ושטים חדשים שימושי כמנחל מחלקות החינוך באור יהודה. וניסיוני כטב יכלתי לקדם את מערכת החינוך במקומות. את ניצני פעילות זו רואים אנו בעילן בגידול בוגרי תיכון ובוגרי אוניברסיטה שימושו קטליזטור חיובי להתחפותה של העירה לעתיד לבואו.

תפלינו שלא ירחק היום ואורי יהודה תוציא מותכה אנשיות, מדענים ופעילי-תרבות.

בית מורשת - תימן

בירושלים נפתח ע"י הוועד הכללי לכהלת התיימנים, "בית מורשת תימן" בזעיר אנפין שבו מוצגים כל מטבח וכליים שונים, חדרי שינה, ישיבה, תלובות מסורתית לפי מנהג ומסורת תימן. המטרה היא להנציח את אורחות השתגנול בתימן.

חושבי שביתה זהה בתכנונו זו, הוא בהינתן גוף בלבד נשמה, כמו שהיה בו הרות. העיקר יש להציג גם את תולדות חייו היהודי תימן, מהやはם המשותפים, דבקותם ומשמעותם ליהודי. סבלם משך אלפי שנים גלות מורה ולמרות את התגברו וישדו קהילות בערים ובמחוזות, הקימו יישובות, תלמודי תורה, רבנים גדולים שהוציאו חבורות שונות — לא רק על התורה נם על כל הפסוקים — משורדים גדולים כמו הרה"ג שבוי צייל' וגאנום מקובלות בהריה שלום שעבע צייל'. העמידו בתיאדי, מורי הוראה, שוחטים, מוהלים, חזנים, מסדרי חופה וקדושים, שמשי בתים נכסות. כל אלה שרתו את הקהיל שלא על מנת לקבל פרט, כולם נהנו מיגיע כפיהם.

עסקינו צבואר שתמנו ע"י בתיה הדין, דאגנו להוציאות הציבור בין-היתר: קיבלו את החלב ועורות הבהמות שנחטו בבתי המטבחים, מכבים וקנו קרונות ואדומות לצרכי בתים קברים, בתים נכסות ובוני מדרשות, וכן קנו בתים לצרכי הציבור. שוחטי הבהמות קיבלו נחמים בגין הבהמות תמותת שכרם.

הstorותים נהגו צinyות וחסידות, שעשו עסקוק בתורה רוב ימיותם. נשות היהודים נהגו צinyות וחסידות, לשוק הילכו רק עם מלאה וכשפניה אין גליות והלא נאמר: "כבודה בת מלך פנימה". טקס החתונות, הילדות, השמחות שלו בשירי היהודים בתימן: עיסוקם, כתבי-ח��, בירעה קקרה זו את קורות חייו היהודים בתימן: ספרי קודש, ספרי עתיקין, היבורים שונים, מיסמלים שונים של נסוי דינאי וдолיני, ראשית עלייתם לא"י, תלאותיהם בדור ווישובם בארץ. חומר זה ישנו בידי אנשים פרטיים המכילים בו ברוכסן ואנו מי שיטפל בו.

יש לאסוף חומר זה ולרכז אותו במקומות אחד, בית מורשת תימן, בוצרה שישקף באופן ברור את קורות חייו היהודי תימן וברוחם. לפניו כחודש ימים התקיים נס של יהודיה המזרח בפריס. בכנס השתתפו נציגים מכל הארצות: מעריך, מרוקה, מצרים, סוריה ועוד. היהון נסב על נישת רוכשים, בתיהם, אדומותיהם, מסחרם ובנס החלו להציג את גם בחורכיל. נציגים אלה החליטו על עיריכת רשימה ובה פירות רוכשים שנטשו בכל ארץ ערב ולהגשה למשלה ישראל על מנת לתבע פיצויים ממשלו ערב באמצעות האו"ם נגד תביעת הפליטים הפליטינאים.

עצרנו בכנס זה לא נשען קולם של יהודי תימן ולכך אין מי שיתבנה את רוכשים שנטשו בתימן. בכך לא לאחר את המועד יש לקרה לכנס ארצי של יהודי תימן, לחזור במושצת ארצית שמתפרקיה יהיה לאסוף את כל החומר המעוד על נישת רוכשי היהודים בתימן ולהציגו למשלחת ישראל במו"כ לאסוף את כל כתבי-היד, ספרי הקודש, חיבורים, אוסף חקירות על חי היהודים בתימן ובארץ, ולשר אוטם ב"בימת-ירושתת-תימן" על מנת להנizzly את יהדות תימן ויבילט את יהודתם, דבקותם ומשמעותם המלאה והשלימה משך אלפי שנים. הנני מקווה שדברי אלה יעוררו את ציבור היהודי תימן בכל הארץ וישימו דבר זה — ויפה שעה אחת קודם.

שלום תפ

מציר העדה בירושלים — לשעבר

ויקטור מועלס-זרדור נולד בגדאד

לאביו דוד מועלם. אביו היה בני תורה ווראה וראשימים. פרנסתו ביום הי' תהה במכירת צרכיהם, ובערב עסק בתורה. היו לו חמישה ילדים, ארבעה ממת עסקו בהוראה בבתיהם ספר פרטיים בוגראה, ושניים מן הארבעה עסקו בניהול בתיספר אלה, האם, פרחה, עסקה בניהול הבית ועזרה לאב בעבודתו ובחינוך הבנים.

אביו, דוד מועלם השקיע את מרכו בחינוך ילדיו, וdag שיכלו לסייע את חוק הלימודים היסודיים והתיכוניים. שאיפתו היה שבניו ירשו השכלה אקדמית; אך העלה לארץ גרמה להפסקת לימודיהם. האקדמיים בעודם בראשיתם.

"החינוך שהעניקו לנו הורינו בມונרכיה המשפחה נטענו בנו את הסולידיות היהודית" — סיפור ויקטור מועלס-זרדור.

"הילדים עסקו בהפצת השכלת עזרה חינוכית לבני משפחות עניות. עזרה זו סייעה בידיהם להתקדם ולרכוש מעמד בחינוך והמדינה. בגל שדנות השלוטנות הירקאים בוגרים בעלי אופי פוליטי, רחקו מפוליטיקה ושםנו מעינינו מניון בניהול בתיספר שהוא ברשותנו והפצת השכלת החינוך לשכם, לא רק ליהודי שקנו השכלה בתמיון אולפנא שלנו; פתחנו את שעריהם גם לתלמידים מכל העדות האליהודיות".

עליה לאומית ולא עליית מצוקה האמות ניתנה להיאמר, שהיינו בתנאים כלכליים טובים למדי. הפרנסה הייתה מצויה והרווינו את חלמנו בשפע. כתגובה מפעילוינו הכלכליות והחברתיות הגענו למעמד חברתי מכובד בחברה היהודית והמוסלמית. עליינו לארץ לא בא כتوزאה ממצוקה כלכלית או חברתי, אלא מעצם הווייתנו היהודית, שהיתה מעוגנת באהבתם עם ישראל ואראן ישראל.

סביר עקרתנו מادرמת נכר היה תוצאה משירינו ומכייסינו לארכיהבות אשר אליה נשאו נפשנו דורות על דורות. משאת נפשנו הייתה להשתף במבנה המולדת המתחדשת אשר עזקה לבני-הובניה מכל תפוצות ישראל. שאיפת הגאולה פומה בלבותינו והיתה מושך יוקדות עצמותינו. בעבורה ולמענה עזנו את כל מחמדינו בנכך ובלבד שנגענו למחוּץ חפצנו.

קליטה מעותת
בכוננו לארץ גאלתנו קיינו למצוותם שיבינו לרוחנו ולהווינו היהודית. למרבה הצער נתקלו ביחס מתנשא, בזלזול לערכינו ולאורחינו חיינו. אחים אלה, ראו בנו אנשים פרימיטיביים, חסרי ערכיס אונשיים ויהודים. הם לא הערכו נוכנה את הווייתנו ותורבותנו ולא-אטלאט נחקרה תורבותנו היהודית בישראל. כך נוצר חלל ריק. לא העניקו לנו משחו אחר אשר יעדנו על רגלוינו. כך צמח העוני, העבריות בקרבת יהודיה המורה בכל, ובתוכם אצלנו, יוצאי גלות עירך.

בגל תפישת המעוטת של הקוליטים, יצאי מזרחה-אירופה ברובם, שהינה נדמה להם כי אנו מפגרים ולא הגעה עדינו הציגיליזציה המערבית וכי מוצאים מראות ערבויות מגורות — נכר הצלול והבטול החrif בתורבותנו ובתdemתינו.

כאן ראוי לעצין פגשה עם אישים מרכזיות במערכות השלטון המרכזי והלאומי של ישראל. פגשה זו זכרה לי עד היום. היא זיינה את מקור הוייתנו, בשמי את מרדכי נמיר המנוח, שריה-עובדיה בימיים ההם, כאשר החנוו לו כמה שאלות בנושא משפחות מರובות ילדים, הייתה תשובה בערך כך: אתם רוצים שאנו נשקייע את כספי המדינה בשביבכם, משום שיש לכם הרבה ילדים?!

בගיינו ארצה נשלחו למלכת "אוריהודה". גרנו באלהים למעלה משלא שנים. אחרי תקופה של סבל ויסורים ("זפינו") לגור בצרפונים זהה היה בשבלנו היישן עצום. קיבלנו באהבה ובחיבה את היסורים, למורות שבארץ מוצאו עירך, היו לנו דירות נאות ומרוחות.

שים עצמי
אלאו תוך כדי ישיבתנו במעברה התואשנו מהזועע, התדהמה והמה בוכה שפקדנו במלדת והחילינו לארון את חיינו הצבוריים. אנשי רצון ומעשיה יזמו פעולות ארגונית-חברתית במקומות ושגרו משלחות רבתות לראשי המדינה וההסתדרות, שטיפלו אז בנושאי חברה ותרבות. הפניות היו רבות. אולם אונן קשבת לא מצאנו. אטיאט יצרכו לחצים חברתיים שהכריחו את הגורמים השונים להחיינות בתביעותינו החברתיות הצדוקות.

לזכותו של ר' סאלם זנדאני

(סוףעמוד 11)

חייבוט עליה

הדריכים היו מלאי אדם ובאהמה. יהודיתימן נהרו ברכבותיהם מכל פינות תימן, כשמגמת פניהם ציונה. בעקבות העקירה העזומה, מכל מהוות תימן החלו ליטדים וטודדים שורצים בדרכיהם בעיקר בחבלי הארץ, שהיו תחת חסות שלטון הפורטקוטורי הבריטי. הם חמסו וגולו מכל הבא ליד. אולם האסונות הגדולים שפקדו את היהודים, היו המהות שתקפו אותם בדרכיהם. מאות ואלפים מהם גועו בדרכם. הם גוועו כשבפיהם קריית שמע וצידוקה-הדין, והפילה על שפתותיהם שנבניהם יוכו מה שלא וכו' הם, ויגעו למחוון חפצם. אבותם קברו בנים ובנים קברו אבותיהם, ללא טרוניה ולא התרסה באמונה באוצר ישראל ונצחוה. רבים מתו מן ההתקשרות הנוראה, שלא יכולו לעמוד בה, שהנה נס הגאולה מתרחש לצד עיניהם. המתים מתו ווחחים צהלו, על זו ושרו את שיריו של הוות הגאולה, המשורר הלאומי הנادر, אבא שלום שבזין: "ריח הדס עליה ונפשי נבחלה / קמתי חוצה לילה ורוד ינחני".

באתחם הימים נזכרנו בכל התרחשויות הגאולה, שהזה שולם שבוי בשירותו. התהalconו במשועל-חימון ומדבריותה, כשםعلינו מתנוסס נס הגאולה הבלתי נרא להעין, אך מתנוסס בלבבות. ועצומה הייתה התרגשותנו עם דרכו רגילינו על ארמת הארץ. נפלנו ארצתה, כדי לנשך ולוחנן את ארמת ישראל, להריה את ריהה ולטועם את טעםיה.

המציאות החדשנית שנפרשה לנו, לאחר ההתרgesות, הייתה שונה בהרבה مما שישערנו בנפשנו. מציאות אפורה ואפרור ריתה, מציאות שכילה חול וחילניות. התהalconו מוכית-תמהון עקב חי בטלה שבו זרים לרווחנו ולטבענו. הפגישה עם אחיהם, שבו מאתנו בחפישותם ובהלך רוחם, בחיהם יומיים וב歇קפת עולםם. החנו שלא זו המציאות שעלה חלמונה. מבוכות ותחיות רבות כרנסו את נפשנו. רבים מבני הדור הקשיים וועזו בראותם דבריהם, שיש בהם מינום המרת תורה שוא וויק, ורביב מהם מתו מיתת נשיקה.

לבטלה לחיה כפר פורה

שהינו במחנה ראש העין כשנה וחצי, מסנו בבטלה. לא יכולנו לשבת ימים רבים ללא עבודה וعمل, כי היה זה בגנו לטבענו ולמוגנו. הרגלנו בעבודה ובعمال מראית ימינו, והבטלה עמדה לסכן את בריאותנו ונמיצת להרים את חיינו. התדרפקנו על דלתות שערי הסוכנות היהודית ותבענו לצעאת להתיישבות כפרית. בתחילת לא שעו לפניוינו, אך אנו הגרנו את לחצנו. להמננו כאריות עד שהזעעה לנו נקודת ישוב בדורם הארץ. מיד קמננו ועלינו לנקודת ישוב חדשה על ארמת בתולה. תקענו אהילינו בדורם הארץ וקראננו לשובנו החדש ינון, המבטא גאולה, בדברי המשורר: "ינון ואליה אני שלוח".

בישוב זה עברנו את כל שלבי היסורים והלבטים. אבל י贊נו מהם לארחוב. והיום מושב ינון גן פורה, משגשג באילינוי ובפרינוי.

לחברינו היוקר זכריה חממי הייז
בחברוך כסגנו יו"ר המועצה הדתית ברמתגן
שא ברכה:

השם יהיה עטך ולך מחייב אל חיל
אפייקים

לחברים היקרים:
מנחם בר-שלום ורעיתו יונה ת"מ
שאו ברכה

למלאות עשרים וחמש שנים לנשואיכם
תזכו לשנים רבות נעימות וטובות ולבירות מעלייא
אפייקים

בנסיכות האCOR והכובל

(המשך 5)
כך מגיעה הגלות בשירות סולמי להפשתה המלאה ולעומק יצמיעותה. היא אינה עוד שאלה על ברית הארץ, ואינה נמדדת עוד בפרשאותה. האgelות שבנפש האדם נמדדת בשנות-אור, ותמציתה — בידיות גROLית ולבטי נפש.

יכאן שישראל זו העמיקה את מושג הגלות מקרעיה של ארץ לקרעיה של הנפש. בהעניקה ממשמעה חדשה לתחרשה זו, אינה מציריה עוד את האיש השרווי בגלות, אלא את האיש שהגולות שרואה בו. וזהו תחושה של מבוכת-קיים, של פגימות ותליות, השוכנות במעטמי האני, וקונה לה אהיה של קבע בונכי עולמו הפנימי של האדם, חלק בלתי נפרד מיישומו. הרוח מאנושי, הכהה מלאה זו בטרוגיותה המונחת בתשתיות הקיים באנושי, יש בה אמגנס כדי לשתק את הנפש, אך בדעתם זה יש בה האחזות של הרוגע האחרון בגורלו הצללית של כל היקום כמו צוואר הארון מבוכת הקיום. על כן עולה ובקעת מנכבי נישמו של הפרט ה-תפלה לגולים בעולםם" — שהוא לעני כי יערף:

**מעוזלו חסוך מימי ולחמו
הפלחה לנולחה בטעולמו
ובבנינו עשה לילו בזומו
וכחתמו והנה אין זה מקום.**

זהו היפלה לתקון עצמי של הגלות בעולמו, של המבוקש למצוא תכלית לחייו וטעם לכל עמל. תקנתו של העולם הצמיה מתנקתם של מגלי החיים הקטנים המהווים אותו. גואלתו האמיתית של היקום תחיל מגאותו של הפרט, אשר אם תפלה מענה — יגאל את השבט, וזה — יגאל את העם, והעם — את האנושות. הוויה „הגלות בעולמו" היא איפא הוויית-יסוד בשירת סולמי, ולא בכדי נקרא הקוביץ כולם בשם זה. תחילתה במחווה משביר משביר של בן לדור המצרי בஸבר ערכים עמוק, וסופה בתפלה לגולה של היפלא מבריך עצמו. ואת מתור הרגשה שהגולה השלהה, המושך התה על חיים מוסריים וטעוני מתח רותנישרשי — טרם נתגשמה. עקב כך עולה בכל חריפותה ודוחיפותה בקשת הגאולה השלמה, ובקשה זו מלואה בפחד מתמיד מפני החמצת השעה:

**לטועה בדרכים אור המגדלור!
נאלי, מטרפת דעתו של דור
לְקַעֵז, לדפק עדרי זעקה!
וְזָעֵר אֶמְאִיךְ נְזֹזִקה.**

הנה כי כן, ברגישות מפליאה ובמלים ספוגות כאב ומלאות פחד טמיר הושך סולמי את עולם של נבוכי ומגנו בכלל, ואת חייהם ותהייתם הרוחנית של בנייתימן בפרט. בריטומי מבע דקים וудינים הוא מצייר מציאות של מכוכה מלאת סתרות וסבכים, והוא שבספק בה מרובה על הודי, והלב המבותר בין יפי-חולמו לבין כובי-שבריו מבקש להמתאות מחדש ולמצו ענה לתפילותיו. העלם הגלות, הנע והנד בנתיבות החיים, תועה ותוהה על סוד קיומו ותכלית נזרוי ומבקש להגיא למחוז-כיסופים. כמוון כאבותי, מבקש הוא, "בכל השכחה למצוא את האור": שירתו חותמת אל האור שבגלווי החיים, לחים של הגשמה עצמית, שבhem יהיה האדם במוגה אחת עם עולמו. ה-תפלה לגולים בעולםם" הוא תפלה לחיי אנוש שלמים ונעלים.

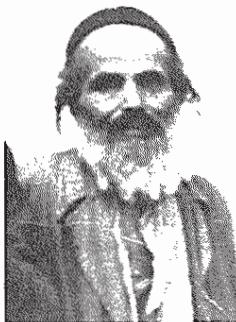
יהודיה עמר

לחבריינו היקרים
חيم עמראני ורעיתו תרצה ת"מ
ברכות חממות
להולדת הבן מאיר נ"י
אח לשלומציון ומרב
תזכו לראותם בהדר חיים, בנווע הליכותיהם
ובמעשים הטובים
משה עוזרי ורעיתו ברכה

קינה לבבונו של האיש ד'

יוסף בן דוד גובליאל נע"ג

בוננה: עובדיה סאלם זנדאני של

ר' יעקב ידעתי ואשרחו
עini ראתה ותיעדו
על כן ארוחיב פוי ואמלאחו
במעלינו ומעשנו.

אלל כבודו ולא פנה אל רחבים
שפְל רוּח הַיָּה וְמִן הַנְּעָלִים
השׁכֵּין שְׁלֹום בֵּין יְרִיכִים
ומי ימְנָה מַעֲשָׂיו הַטוּבִים.
מן אָדָם יְרִיחֵב לו
עם נְדִיבִים פֶּלֶס מַעֲלָג רְגָלו
שְׁרִים קְמוּ וַיְשַׁתְּחוּ לו
אֲשֶׁר הַאִיש שְׁכַּה לו.

כל אָדָם קִיבֵּל בְּחַבָּה
בְּסִבְרַ פְּנִים בְּרוֹךְ הַבָּא
לְלָא אָדָם נִפְשַׁׁו אַהֲבָה
מִימֵי בְּחַרְתוֹ וְעַד זְקָנָה וְשִׁיבָה.

יוסף המשביר לרבעים
תורה ומצוות ומעשים טובים
לא הפללה בין יהודים לעربים
לחמו ומיימי יצע לרבים.
אחים וקרוביו יתפכו קרבתו
יוסרים ידרשוון שכון במרחצתו
לא יהלפנו ולא ימיר אותו
באהבתם אותו.

לו יהודו עובי דרכים
הבאים לביתו יושבים ונחית
באים נאה וועלות מרווחים
אוכלים ושותים ושותים.
روح הבריות נואה
היה איש והנה איןנו
כי מראש צורום ארano
روح ה' נט עוז תינחנו.

אמר המחבר: „אמרו ר' זיל,
כל המספר בשבחו של צדיק
כאלו מספר בשבחו של ח-
קב"ה; הילכך יסודותיה בח-
רוזים, ומעט מעשי הצדיק
בה רמזים, לבلتני ישchner
ביה גנויזים, והיו לאותות ו-
למופתים, ושמו מצוין ברא"י
שי הבתים.

„זיד ה' היה ועבד האל
הגדייל חסדים לכל דוש וושאול
טוב לבירות וחונן וחומל
נתונים מהה לו מאת בני ישראל.
וענתה בו צדתו ותומתו וישראלו
זיכור תורתו ואיך כי אחריו מותו
במעלת קדושים תהא מנוחתו
בי השינה ידו ומצע צדי גאלתו.
סمر בשרי בגורת מלא רחמים
על פטירת הנדייב שהיה אב ליתומים
פועל צדק והולך תמיד
אנה אבקש מנהימים.

פתחו שעריט ויבוא שומר אמונים
האיש אשר פיר נtan לאבנויים
נע למנוחות ועזובן ליגנויים
זיכור לו זכות אבות ראשונים.
בתימן היה מן החבירים
החייה נשות בערים וכפרים
בימי רעה יוקר השעריט
צדתו תעמוד לדור דורים.
ג'וד בשעריט בנדיבתו
בני קדר הגיאו תהלו
הHIGH בבוד לבני עדתו
לענין הגויים יליה צדתו.
זרוש טוב ודובר טבות
נעימים הליכות ושפתיו ערבות
לא חוץ כסף ולא סוסים ומכבות
כי אם עשת טוב לאלפים ורבבות.
הפליא עשות לבנים עם אבות
משען ליתומים, לאלמנות עזבות
לייהודי ולגוי ניד נדבות
להציג נפש קויפץ להבות.

שעת עגל הזהב שנൂחת

טובה סולמי

זה שלומי אמוני קרות
כמו שאו מפץ ומאכלה
לשוחות עגל בטרם יהי פָּר
ולזרות נזבו לכל עבר
כִּי הַמּוֹלָה שְׁמַעְתִּי בְּרִפְתָּה
וְשֻׁעַטָּת בְּנֵי תְּקֵרָה בְּמַקְדֵּשׁ.

מי קאייש פירא ורד הלבב
ילך ותשוב אל ביתו
בפְּרָם...
או יקוט ויצא את העיר.

משנה לשנה
יפתחו רגליים
בhem נרגל ההייל.
מכפור אל כפור
תמעטנה הפתפלות
נסא בלבבנו למורים.

יראתי עד מאר
הגה קבר חיים
ונעל קרבעות לפסלנו
הגה אתח חיים
גמשה פהנימ לשבוקתנו

המנונים באו לחזות
במנופע „חוג פעילי יוצאי-תימן במושבים“

בעמקה אשר בצפון

מאת: רסיה בן ינון
אם המופעים הקומיים שיום החוג ואשר דוחה עליהם ב„אפיקים“
הציגו את הפולקלור של יהדות תימן, הרי שכון, עמוקamente, נתגלה
מציאות המוכיחה כי הקהיל הירושלמי עדין צמא לחווית ולפולקלור
של יהדות תימן.

ומעשה שהיה — כך היה:
המופע תוכנן ליום 20.1.76 ותושבי מושב עמקה שבצפון נטלו על
עצמם את כל נושא האירוע, כולל הכנת ארוחה תימנית כזית וכידיו
ל-500 איש.

האולם המקומי מכיל בתופעה מלאה כ-500 איש אלא שכשעתיהם
לפני תחילת התוכנית החלו אנשי הסביבה לזרום אל מושב עמקה
ובמקומות כ-200 מושגניים מחוץ למושב הופיעו כ-2000 איש. מניעת
התהפרצות לאולם בסיום המשטרה לא הועילה ולבסוף נדחס כל
הקהיל אל האולם.

המיטה היה נבוה ממד עת נפתחה התוכנית ע"י שלישיה מלתקת
מושב עמקה ב-3 שירים של רב שlots שבוי.

את סדרת הברכות הקצרה פתח י"ר המועצה המקומית גתון
מר אברהם גן, שהביע את שמחתו על קומו של הערב בעמקה
שישמש הזדמנויות נאותה לכינוסים של יובוי הסביבה, בصفה באירוע
חשוב.

ח"כ גוטמן חלפו — שהינו מלווה קבוע במופעים של החוג הביע
את שמחתו, פעם נוספת נסافت על נוכחותו באירוע. גם גובר ההסתדרות,
התה ישאל קיסר, הדגיש את החשיבות הדוללה של התוכנות —
ביחווד בהשתתפות הרבה, כפי שהוא ליזי ביטוי בעמקה. הוא הדגיש
את הצורך בחשיפת תחומיים נוספים של המורות ולא רק בתחום
הפולקלורי.

סיים את הברכות בסיס הנהלת החוג, ה"ח' דוד דוד מושב גבעת"
עירם בהביעו את תוזית החוג לאנשי מושב עמקה, שעמדו הרבה לארוחה
המופע וכן לארגון קניות הצפון ול mooieaza האזורי, שסייעו ביזי החוג
לקיים המופע.

בתמונה — ריקוד גברים של להקת מושב עמקה.

את חלק האמנויות פתחה להקת מושב מדריך-יעז בהדרכת גורש
סעדייה. הלהקה שבאה בהרכבה המלא (ילדים נשים וגברים) הציגה
פולקלור מהמחוזות: ועלאן, אלקרה, כדדר ודר עמר. הלהקה זכתה
למחיאות כפיים סוערות. את התוכנית המשיכה להקת שער אפרים
בחדרכת יחיאל חדד. הפולקלור שהזעג על ידה היה ממחוז עוז. גם כאן
בלט התיאומים הרב בין כל חברי הלהקה, בעיקר בירוקידי נשים.

את חלקה הראשון של התוכנית הגיעה להקת מושב עמקה —
המושב המארה — שהביאה את הפולקלור ממחוז אחזורי. הלהקה
הלהיבה את כל הקהיל בהישגה תוגנית של זפה (חולכת חתן וכלה).
לחקה זו מדורכת ע"י החברים בני המקום משה דוד ורובהו יהודה.

לבסוף סיימה את המופע להקת סדנת שכונות התקווה שהיתה הלהקה
האורות.

תס החלק האמנוני של המופע הייתה מרשימים, ושבועות אחדים לאחר
המופע עדיין מהזדהות ההצלחה הרבה שלו.
אולם החשתפות ההמוניות של יובוי הסביבה נתנה למארגנים מה-
שבה כי עלייהם לאorgan את המופעים הבאים באולם גודלים על-מנת
שירותם ו Robbins של אטיבו הירושלמי יוכל להנאות מהפולקלור של יהדות
תימן. אין ספק כי הנהלת החוג תיקח תשומת לבה את המסקנה
הזאת.

הנחת את הערב הח' גודני יש מושב ינו.

אפיקים

הנהלה רשאית אם לדעתה צורכי העבודה מחייבים זאת, להענין כיר לעובדים, באופן זמני לעובדה השונה מעובודת הקבועה, וזאת גם בענפים ובמקומות עבודה שבנסיבות החלים עליהם אין הוראה בגיןן. הנהלה רשאית להעיר עובדים כנ"ל מתחנתה עבודה וממחלקת אותה לאחרת במפעל לעובדה שווה או דומה בעיקורה לעובודת הקבועה, בהתאם לצרכי העבודה כפי שייראו להנהלה.

הברת עובדים תיעשה ללא פגיעה בהכנותם (כולל אפשרות להגיע לpermits) ובמועדם של העובדים המועברים מי שראה עצמו נגע שלא דין על-ידי העברת, רשאי לערער באמצעות נציגות העובדים. לא הכרעה לועדה ידי הנהלה ונציגות העובדים, חימסר ההכרעה לועדה פרטיטית או לבורות על-פי הוראות הסכמי העבודה בדבר חילוקי דעתו.

הנהלה תהיה רשאית להענין זמנית (כפי שיקבע בהסכם בכל ענף), את כל העובדים או חלקם מהעבודה במשמרת אחת לעובודה במשמרות כאשר צרכי העבודה ייחיבו ואת לדעת הנהלה. העברת קבועה לעובודת משמרות מוחנית בהסתמת נציגות העובדים. במקרה שנציגות העובדים לא תיננה לפניה של הנהלה בגין, יוכרע הענין על-ידי וUDA פרטיטית או בורר. במקרה שנציגות העובדים תסכים להענין אך מסיג הסכמתה לגבי עובד מסוים או לגביו מספר העובדים מסוימים מודדים והנהלה תעמוד על דרישתה להעסיק גם עובדים אלה בעבודת משמרות, או במקרה שהבורות תהייב העברת לעובדה בעבודת משמרות ונציגות העובדים הعلاה הסתייגות לגבי עובד או עובדים כנ"ל, יהיו עובד או עובדים אלה רשאים להתפטר ולקלל פיזיוטרים כאלו פוטרו.

המערכת על ההסכמים בענפי הייצור עם חתימת הסכם הקיבוצי הכללי בין ההסתדרות לבין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, ניתן אוירק לאיגודים המקצועיים של ענפי הייצור השונים ולמוסדות הפועלים להכנס למשא ומתן עם המפעלים לחידוש הסכמים הענפים או המפעלים.

תקוף הסכמי העבודה בענפי הייצור השונים פג בסוף חודש דצמבר 1975. יש להניח כי כמו בעבר, יהיו עיכובים במשא ומתן. שכן כל איגוד מקצועי משתדל שלא להיות החותם הראשון. נסיוון העבר מוכיח כי בענינים כגון אלה נScar מי שאינו קופץ בראש.

ההוראות בהסכם הכללי החדש מאפשרות מידת רכה של תדרון בהינתן ההסכמים הענפים או המפעלים. ואז עוד, יש בהסכם מספר נקודות לא ברורות. עובדה שתונצל ללא ספק, על ידי הצדדים השונים במ"מ.

אין ספק כי הטעיפים המאפשרים להנחת המפעל לנידיע עיבדים בתחום המפעל ו/או לחייבם לעבוד במשמרות, הם מבחינה הרעת תנאי עבודה. כבר ניכרת התטרממות בקרב העובדים. במקודם מותם בהם ועד העובדים החלו היו העובדים נתנו לחשדי המפעלים, אשר בידו להביא להתקפות עובד ותיק ע"י "הטרטור" המונגון בהסכם.

נקל לשער את מידת אי הנעימות הנגרמת לעובד, "המניד" הנ בתפקיד והן בזמן העבודה המהיב שנייה הרגלי חיים, שינה, אכילה, מנוחה, חי חברה וכיו"ב. בධען, לא ניתן לשנות טעיפים אלה, ואולם במסגרת „פרשנותו" של ההסכם, יש לדרש פיזיותהם.

עיקר ההסכם הקיבוצי הכללי

תוקם וUDA מרכיבת מנציגי הצדדים אשר תבחן את שאלת איחוד מודיעין תחולם של הסכמי העבודה במשתק. אם תחולט הוועדה להמליץ על איחוד מועד חידוש ההסכמים, יוארכו כל הסכמי העבודה עד לתאריך 31.3.1978 מבלי שהיה צריך לקיים על כד משא ומתן או לחותם על הסכם נפרד.

השבר לרבות תוספות השכר למיניהם يولדה בשנת 1976 (או בשנת 1976/7 בהתחשב במועד הדירוש של ההסכם), בשיעור שלא יעלה על מכסיום של הסכם) יועלה השכר בגובה הפרויון של למועד תחולתו של כל הסכם) יועלה השכר על המכסיום של 6%. עלה שנות 1976, אך בשיעור שלא יעלה על המכסיום של 6%. עלה הפרויון ב-1976 בפחות מ-3%, מוגנתה העלה בגובה של 3%.

שכר המינימום נקבע ל-40. ל"י ליום או - 1,000. ל"י לחודש לחודש לשנת 1976, ועוד - 2. ל"י ליום או - 50. ל"י לחודש בשנת 1977.

תקבע הוראה בכל הסכמי העבודה החלים על הצדדים היחידים כי מי שמקיים חובת אבלות מטמוני דת או נוהג (השבעה) ואני עובד באותו יום (במומיות, ילדי, בז'יזוג, אחים ואחות), יהיה זכאי לתשלום שכורו בעבר ימי העבודה שנעדר בהם. תקופת הנסיוון השונה ותועמד על ששה חודשים לפחות בעופעל, ובנסיבות הדديثת תהיה התקופה ניתנתה להארכה ביששה חדשים גוספים, לגבי העובדים עונתיים חימשך התקופה הנסיוון שטי עונות עבודה רצופות. הגדים הסכימו להחותם על הסכם פנסיה מקפה. עד מהות-

פת לצדים תשלים את הדיונים המפורטים תוך 3 חודשים.

הסכם ששיעור דמי המחלקה بعد היום השני והשלישי למשך יהיה 50% מהשכר הרגיל; הסכומים שייחסו קרנות הביטהה עקב הקטנת דמי המחלקה ייוודו להגדלת התשלומים לעובדים החולים במקרים מסוימות וכן במקרה מהלה מזוהדים.

כל העובדים שבמועד של "עובד יומי" למעט עובדים עונתיים, יהיו לעובד ייצור חודשיים. וכוותיהם וחוכותיהם יחולו מיום שעברו למועד זה, ולא למפרט.

איך נדם פתואם

(לזכר ד"ר עזרא קורין ז"ל חתן פרס ישראל
תשלו"ו)

בצqueda הוא מלך כל חיין,
ולעומיק ארשים פאלן.
וירבים אף חסן בצלן,
פראטני השתרגו מל ענן.
איך נברת, זה העין שהיה לפסען,
שמרפא לאוברים כל חינו הוא גען.
איך גדים לפטאמים ניקר באדם.
שאמאן נכאם, ותחק מוקעם.
כל חיין אף לטוב — — אֵת ידו הוא שלת.
בשחת אליהם לפקחים הוא גלחת.
עוד צולל כי קולו, העמק וחתם — —
הוא קלען — — —
איך מהה, עוד גשאָר, לא גרט.

יצחק דהרי יצ"ו

יעץ מס והנהלה חשבונות

רחובות, אחד-העmars 21

בפרוס עלינו חג העצמאות העשרים ושמונה
שא ברכה:

הברכה והשלום, החדווה והאשר יהיו מנת חלקך.
אפיקים

בנק לאומי

לישראל בע"מ

הבנק הנבחר ב

1966

1967

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

הבנק הצונדר עם הזמן

שיד מודח לתפארת גבור ישראל אל"ם אביגדור קהלני

חברה אותו בלשון ערבי המשוררת יונה ברישולם, בהתאם למסורת נשית תימן המשוררת, היוצאת להקביל פנוי גוברים, אורים רמי מעלה, חתון וכלה ווומחים, בשיר מוחך, בתוף ובמחול. השיר אמרור היה להיות מושר במקומו, בלחן תרחב תימני, ע"י המחברת עצמה, בערב קבלת הפנים שנערך לכבודו של הגבר הנערץ ביום חמישי, י"ח באדר א' תשל"ו במאזאון תי"א, אלם בשל מחלת הזמרת מכון וועשר התכנית מכאן — השיר לא הושר ואנו מביאים אותו על כן לפרסום זהה.

תרגoms עברית: נסים בנימין גמליאל

יא מוחבא מרוחביה
ברוכים הבאים
קטנים וגדולים¹
ברוך בוא שר הצבאות²
ופיק א ריס אלקים
יא די גדריך גיאליה

אלא למא סמעת אלהכיה
בכיה ואנא סלייה
אלא بعد מא קד תחרק
רגעת גזונה רוויה

אביגדור יא סיף מהלי³
וישליך זהב שבאי⁴
הכה אויביו בעוזו⁵
היזק את לב הצבאות⁶

יא רב עינה זיידה
ואגעעל גזובה קויה
ציא יגברש יא-אום אביגדור⁷
יא-אום אלרג'אל אלשליה.

ואנה אסאליך יא אלהי
לא תעוד האדה-אלבליה
ויבתני בית קודי⁸
ונעיש עיריה הנניה.

באור והערות לשיד

1. פשוטי עם ואישים רמי מעלה.
2. אורח הערב. המחברת הקדישה לו ברכה בפני עצמה, ונכון עשתה. כי הכל באו במיוחד לחולק לו כבוד.
3. אצלים: יש חשיבות רבה לשושן וליחס אבות.
4. בשמי וכו' מהשידור בשלווייה.
5. דמעה וכו'. מקור: נחפה שמחתי לבכיה, כלומר שמחת הנצחון הועמה בגל האבדות בנפש.
6. הכוונה לתהילך החלמתו המוצלח, לאחר שנכוהה ברוב חלקיו גופו במלחמה שתות הימים.
7. סיף מלוטש — פירוש עדי לנו ולקיים המפאר את מי שנושא אותו על ירכו.
8. ושלחו — כלומר כל מי שקשרו בו בקשרי משפחתי.
9. חזק וכו' — מעלי גבורתו ומלהמותו הלאימה כתובים בספרו עוז 77.
10. זרועינו — המשוררת מודעת למצבנו, כי אויבינו לא משלימים עזין עם קיומנו כמדינה ואנו ניאץ עזין להילחם על קיומו וזכוקים לעוזת האל.
11. תנומתי — על הבן עמנואל שנפל בגבורים במלחמות יום הכה/orim, תנומת בניה שנוטרו לה, אביגדור וארכון בני החיל.
12. לדבבה: על אבדן חי בנים במלחמות. המשוררת מיחלת לשלים לחיים שאין בהם מלחמה ושיפוכות דמים.
13. בית מקשי — בצר את מדינת ישראל וחזקה שתשמש לנו מקום מבטחים ושאויבינו לא יוכלו לנו עד עולם. המשוררת אינה מכזבת את האויב ואינך שונאת אותו. לא בזה לו ולא מזולגת בו, השיר כתוב בתמציתות מרובה, בדרך שיר תימן העלי-לויים המנ奇חים מאירועים היסטוריים. הוא אינו מפרט ואיינו מפרש ואני מרחיב, אלא נוגע ואני נוגע, כי הדברים ידועים. אולם מן הנסיון למדנו כי שירים מסווג זה שאינם נכנים לפריטים של המאורעות שהם דינים בהם הופכים לבני הדורות הבאים לבתוי מוביינים. טעם זה דחפני ללובות את השיר בדברי הסבר קצרים.

דס אוד

שלום תא

- צרכי חשמל
- טרנסיסטורים
- מקררים
- מכונות גלאה
- תנורי חשמל וגז
- עבודות ותיקונים
- דודיו חשמל ומשמץ

רחובaben גבירול 90, תל-אביב, טלפון 247581

למו"ר כבו' הרוב סעדיה בן הרוב שלום שרעבי הי"ו
שלוחה ברכה נאמנה
להכתרתך לרבי-דין
ברבותות הראשית לישראל בשעריים-רחובות
תזכה להאריך את משכנות ישראל באורה של תורה
ותתעטר בעטרת תפארת של צור ישראל.
מачל:

נפתלי בן אפרים גדי נר"ו

- לידידנו הטוב והנעימים
- יש זנדאני יצ"ו
- שפיע ברכות ואיחולים לבבאים
- לשנוheid עב"ל
- שלומית ת"מ
- ישרו השלים והאהבה והרעות
- במעונכם החדש.

אפיקים

תרגום: (סוף עמוד 10)

במלאות שנה לפטירת אבינו הרוב שלום ווועז' גבלי — עטרת ראשונה היום ובכל יום ויום.

חלפה שנה מאז עזבת אוננו, אבינו נא, נר תמיד הייתה לנו עינינו, אב מסור למומפַת. צרך לא ימוש מלבנו לעיר.

נספר על אבא בקצרה:

ראש העדה ונציגת היה אבינו בעודן, עוז לפלייטים במצוותם וכל מי שקשה היה לו להסתדר מחייב הקioms DAG שיקבל עורה בהלוואה ובממון בסתר. ביתו היה פתוון לכל אחד. עשה הרבה דברים בחיו ולא רצה שכחטו עליו. הוא היה אומר: אני לא עושה בשבי הפרוסמת אלא למען השם ולמען המולדת. עבד שעשרים שנה בתנדבות למען התימנים. היה טוב ליתומים ולאלמנות ולפליטים שבאו מתימן לעודן והוא לעיליה לארכישראל. רשם אותם ועזר להם להסתדר אומנית עד הנסעה. בזמן מלחמת השחרור בא"י — ארגן את הצערדים לשמר על רוחבות היהודים בעודן וסייע לא פעם את חיו. ואילו האנגלים שעזרו לעربים וירו על היהודים מתוגנים היטב נגד הפורטוגזים ומכים אותם. באוטם ימי פרעות היה בינו מלא אנשים שבאו להתחבא מיריות החיליס האנגלים ואבא DAG כלכלתם מכיסו הפטיס. וכאשר נפתח מהנה מצבעין בשנת 1944 נרתם כולם לעובדה בשבי העולים שבאו מטין והיו חולמים מטיטולוי הדך. הואלקח חופש מעבודתו ונשאר אטם להרגיע אונס ולהפעיל את קשוון במושלה הבוריתית ובסוכנות היהודית למען. ואחריו בזמנם העליה הגודלה היתה העדודה רבה: רשם הפליטים שהיו בעודן ובמחנה „גולה“ וטיפל בהם עד שעלו כולם לארכ'ן. וגם כאשר עלה לארכ'ן — עם העולים במחנה עטלית, בגלייל, במגדל גוד ובעוד הרבה מקומות, והיה נשאר אטם כל ימות השבע וחזר הביתה רק לשבת. אדם צנוע היה וירא שמים, גדול בתורה וצינוי גודל. אבא הילך בדרכיו אבינו,لالא הוא סבינו, הרוב הדגול מאורי ווועז' מתנה צ"ל, שהיה רב גדול ומורה הוראה בתימן ובעדן.

תaea נשמטם צורה בוצרו החיים. דמותכם תשאר תמיד לנו עינינו.

בתוך: רחל בניין
וכל המשפחה

שרה חבורה ז"

נקפו חדשים אחדים ועדיין אנו בולנו מוכים בתדמה, מועזעים מגול האסון. עדין אנו מוחים דעתה על מותה של חברה יקרה ושירה שננטלקה בחתף.

שרה חבורה נתבחנה על כולנו: חברה נאמנה היהת לנו, שקטה ונעימות-היליכות, מסורת וחוץ, פעילה ודינאנטי. אישיותה המקורינה' הקסימה כל מי שבא במחיצתה. היתה יוזעה כאדם מעלה, כאשה מעשית, בעלת הגיון בריא, עתירה במעשי צדקה, השעיניקה מותן בסתר ביד רחבה ובנפש חפצ'ה לדול וללא אבויו.

רוחה העדינה ונשמטה הגדולה קורו מבית אבא, שהיה בית ועד לתלמידי חכמים יזועים ומעולים בתורת-ישראל ואהבת-ישראל. הם היו שם דבר ולודגמה במשמעות יהודית-ישראלית.

רוחה היוצרת נודקה בסדיות בית אבא, שהיה גדול בתורה, בעשיות טובים וביראות שמים. מטעה הרוחני היה ממוקורות יהדות תימן העשרה; תודעתה היהודית-ציונית עמוקה; ועל כל אלה — אהבה לישראל וארכישראל, זיקתה לאדם הסובל נבעה מקרואופי, שהיא טבע בעשיותו הזכה והטהורה.

תוכנוניה היו פשטות וריעות. דיקנית ומסורה בעבודה במפעלה, שהקימה בעשר אצבעותה במשך שנים רבות. בכל הליכותיה הדגמה ומופת לבניה. הכל זוכרים אותה כאדם יקר וכאשת פיזיות, של מעשיה היו לשם שמיים. האמת היהת נר לונלה ולמעשיה. חיוכה היה נעים ובעל דבר שקט וצנוע. נוכנה היהת תמיד, בלב ונפש, להחלץ לדבר מזוודה והיתה אטה לעשותו. נוכנה היהת לבריות וודעת הבירות נוחה הימנה.

אצילותה ויפוי נפשה יחשרו לנו. מעשיה הטובים והישרים יהיו זכרה.

רחל מנחם נסימ

אברה במאן הוא עלי אלשאן אפתח במי שרים ונשא די הוא פלאתי ואלאמן כי הוא משוש לי בעמך די פ' ליעקב תלך אלאחנן חלץ ליעקב מקבוצה נצפה יאתקיך פ' ביאן, שחוו יספר להלן.

כבר בחרוזו הראשון מרגשת אצל המשורר דון השפעת ניסוחו של השבוי. גם אצלו כמו אצל השבוי, הדומות הפעילניות בבסיס העלילה היא דמות האב. זהה דמותו המיסורה של יעקב אבי יוסף. אותו הדבר וرك בשינוי ניסוחו אצל מוצאים אצל משורר אחר. זהו משורר אלמוני שלא טרח לרשום את שמו על שירו הנרחב. שיירו כתוב עברית וערבית. הפтика כתובה בעברית צחה ומתרוננת:

אמר ליוסף יעקב
יבש בני קתך קום אזור
קספק ותרבק קום חגור
אתה אחותן חזר ערע חמור

משורר אלמוני זה היה ארכן ביוור. שיירו משתרע על שבעים ושבעה בתים, המוניים שלש מאות ושמונה חרואים. אנו מגלים גם תסיסה ותחיה מסימות, שניתן להגירה למחלמות. מכאן באח חאג'ת החרב והקשת. יעקב אבינו מופיע כדאס המרפא בחרדה למחוג הגורל הנוטוי כלפי בנו יקרין, והוא מזיחר אותו לאמր: „אם יאמרו גשינה הלום, אתה אחורי חזר“. לפני זה הוא אומר לו „אשאך תראה שלום אחים ואל תזכיר חלים“.

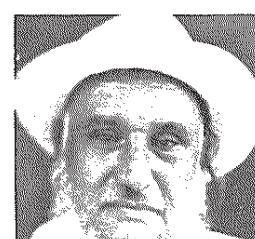
בניסוח הפтика ובמהמשך השיר יש עמקות הגותית לשיר זה, ואי אפשר להשתרור מן המחשבה שאולי נכתב עיי השבוי בכבוזו ובצומו, ואולם בטרם נחתום מאמר זו הנטגה בדיווון חדש שיר סיורי על ולך מאות השבוי, כשהשמו המלא בראשי בתוי, והוא ידוע בדיונו הבא.

נр לנשמת ר' טובייה ברבי יפת משולם
במלאות שלושים לפטירתו

טהורים מירעננות מעניין ולא נהנה באחת מבחןני
וווך האור לסתום ואונני יקר הלב אשר יעד למל אל
בטובו וקסרי ואצורה לאש לבב עצורה ואצורה
מייקת אליל הזר מזעקיו היוז ער בונמו ותקיצו
בעשר אגבונטי צפן צפוניו. ותי עד ירכתי צפן צפוניו.
רצון הלו

הרברט סאלם ז"

אדם שבא בצל קורתו. הוא הקשיב לאדם הסובל והכוаб. איש תוסס, מלא חמות חיים ומרץ, נעים הליות ורען. במאור פניו ובונעם היליכוטיו העניך מיגיע כפיו הבא במחיצתו. התרבות מיניגע כפיו מאז עליה ארצת. הרביבツ תורה מטעם משרד החינוך לבאי בתיה הכנסת בראש העין.

ברעה שזידר עם תלמידיו היו עיני בקרות. באי בתיה הכנסת חלפו חדשים מאז נלקת התקשרו אליו ואהבו. דמוו מז' הרוב עובדיה יצחק זיל, והוותיר בל' כירה תלמיד חכם, עניין וצנון, כא' בותינו כאב, צער מוק ויגון צורב. בותינו הקדומים תלמידי החכמים. רביה עובדיה היה נצר למשפחה אחורי מותנו מלחמות אנו מלחמות מוגדמת, יין ונבד למשפחת החכמים ניחומים אך לא מאנגן, כי אין שתורתם היהת אומנותם. מנהם. דמותו האצילה והמלבבת היה אדם ישר לבב וכן בהלי תשאר חקוקה בזוכרו בנוי, בונזוי, כותוי ובמעשינו. לבו היה פטוח לכל ריעתו, תלמידיו יודיזו הרבים. משה דחויה-הלו

למשפחת חובי שערויים — רחובות

צבי תנhowitz
על מות יהודית חובי זיל
זה תסיפיו לדאבא עוד
ולגנוזהו מון דשימים
נכטלי בן אפרים גרטוי וריעתו

גלוון סא (שנה השתיים עשרה)
אייר וצ'לויו — ברפו לשירות
מאי — 1976

* * *
דמי כנוני לשנה — 25 ל"י

* * *
בגלוון זה:
אפיק אל הקורא:
כל זכפין
ראש העין חשפה שניינים/
צמח אוריינבו
בקובות הפגנה בראש העין
מרדי יתחוי
בנסיכות האמר והםבע/
יהודה עמו

* * *
משירת תימן / יוסף טובי
בעל חוץ / נסים ב' גמליאל
שירות ישראל בתימן.

רzon הלוי
לדמותו של ר' סאלם זנדאני/
יוסף דוחה הילוי
בי"ת — ברית יוצאי-תימן
עצרת הזדהות עם זכויות
יהודי ארץות ערב / משקי
האכר התימנו והברון רוטשילד

יוסף זי"ש

* * *
אפיק לעבד

יתרונות
18,000

מענק של 10%. ריבית מצוירת
הצמדה מלאה של החשבון והמענק
הכל פטור ממס

בנק דיסקונט לישראל בנק ברקליס דיסקונט

עובדיה חג'בי

אלומדרדר

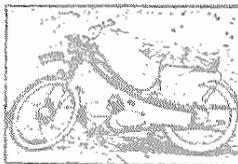
שערים — רחובות

שוק פרופילי, אלומיניום ופלסטיק
אבייריים למרכבי תריסים
בטיסנות ולהידטים

חו' אבן עזרא 13, שערים — רחובות
טלפון 955110

"המרכז לטילוז"
שירות מוטמן לטילוז
ויזואל מרלה

רחוב ביגלעון 550 גבעתיים, טל. 9678737

הרבב. חמאתים בויתר לנוחות בעיר

מכבים
עלינות
חדשים
ומושלמים
במחלימים

חסוך זמן, התרומות
ועמידה בתור!
פתח חשבון בבנק
ולקבל
שירות
את תשלום
הביטוח
הלאומי
הלאומי

fikim

A monthly journal for spiritual regeneration, social integration and the defence of civil rights.
Management and Editorial: 21, Karni Street, Ramat Aviv, Tel Aviv, Israel.

אפק'ן — במאמר, תורתה, זמינה וחברותה, להגנת זכויות ולכבוד גלויות

ההנלה וה编辑: רם הוזן פדן ורשות אביב, תל אביב • סניף 1114644

שלום 432
אפיקים" תל-אביב
רחוב יהודה קני 21
מי ההנלה מובלטים
in case of undelivery postage is insured